

بهای افترا

مذاکرات مجلس شورای ملی	سالانه ۲۰۰	ریال
مذاکرات مجلس سنا	۲۰۰	د
آگهی ها	۶۰۰	د
مذاکرات مجلس و آگهی ها	۹۰۰	د

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۱۴۵

شنبه ۴ آذرماه ۱۳۳۴

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۷۲

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۷۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه

۲۸ آبان ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) سؤال آقای قنات آبادی راجع بترتیب وصول چند فقره مالیات بردرآمد و جواب آقای معاون وزارت دارائی .
- ۳) سؤال آقای عمیدی نوری راجع بعدم تشکیل دادگاههای منحل و ترفیع قنات و جواب آقای وزیر دادگستری
- ۴) تقدیم لایحه هزینه انتخابات دوره نوزدهم بوسیله آقای وزیر دادگستری
- ۵) بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع بفروش خالصجات و خانه شورآن
- ۷) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت

تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه آقایان: نقابت . مهندس شاهرخ شاهی . کی کاوسی . محمود ذوالفقاری . اسکندری . دکتر عدل . مصطفی ذوالفقاری . بزرگ ابراهیمی . محمود افشار . سرمد . دکتر سعید حکمت . نراقی . فراگزلو . سنندجی . جلیلی . کدیور . اورنگ . معین زاده . صدقی . دکتر - حمزوی . صراف زاده . حشمتی . میراشرافی . امیرنمور کلالی .

غائبین بی اجازه آقایان : امید سالار . اره . سعیدی . یارافشار . شفیمی . قوامی . اسفندیاری . بوداغبان . دیرآمدگان و زود رفتگان با اجازه آقایان : رضائی . یدالله ابراهیمی . افشار صادقی . صادق بوشهری . عبدالرحمن فرامرزی . پورسرتیب . کریمی . دکتر افشار قنات آبادی . احمد صفائی . پیراسته . عبدالحمید بختیار . سلطانمراد بختیار . رئیس - نسبت بصورت مجلس اعتراضی نیست . آقای شوشتری بفرمائید . شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم .

با استندهای اجازه از طرف مقام ریاست خواستم ده کلمه عرض کنم این سوه قصد و این عمل ناجوانمردانه ای که نسبت بر رئیس دولت «گرچه من مخالف شخصی باشم» پرروز در مسجد انجام پذیرفته موردتفرع عموم ملت ایران است (صحیح است) قویاً استدها دارم نگذارید بکدسته خیانت پیشه و مأمور بیگانه مبادرت بکنند باهمالی که آن اعمال بر ضرردین و دنیای مملکت تمام میشود من قویاً استدها میکنم از طرف خود و نمایندگان ملت و عموم ملت ایران که دولت باید بیدار باشد قتل ارمنی با فلان مقاله روزنامه را بهم مربوط کند و قویاً باید درصدد تعقیب برآید و مرتکبین باید دستگیر و مجازات قانونی برسند (صحیح است) (عبدالرحمن فرامرزی - تارام میکشد)

رئیس - آقای حائری زاده در صورت جلسه فرمایشی دارید بفرمائید
حائری زاده - مطلبی که در جلسه قبل عرض کرده ام در صورت جلسه اصلاحاتی لازم دارد اصلاح میکنم میدهم بپند نویسی .
رئیس - بسیار خوب آقای داراب بفرمائید .

داراب - در صورت جلسه نوشته است از اهالی گیلان و مخصوصاً بندر پهلوی استدها میکنم که توجه مخصوص بشود باین کار در حالی که از طرف اهالی است کلمه (از طرف) افتاده است .

رئیس - بسیار خوب اصلاح میشود آقای مکرّم بفرمائید .
مکرّم - یک پیشنهادی در جلسه گذشته روی ماده ۱۰ قانون خالصجات تقدیم کردم عرایضی هم کردم تصور میکنم آقای وزیر کشاورزی فرمودند که اگر این پیشنهاد را بکنند من موافق این پیشنهاد را بنده قبلاً داده بودم حالا هم تقدیم میکنم که این پیشنهاد بنده تجدید بشود و بعد هم اگر اجازه بفرمائید توضیح لازم عرض میکنم و یک اصلاح عبارتی هم هست در

صورت جلسه که تقدیم میکنم اصلاح شود
رئیس - وقتی لایحه مطرح شد پیشنهاد مطرح میشود . آقای فرامرزی
عبدالرحمن فرامرزی - بنده را غایب بی اجازه مرقوم فرموده اند در صورتی که بنده اجازه گرفته بودم
رئیس - بی اجازه نبوده با اجازه بوده (عبدالرحمن فرامرزی - اگر با اجازه بوده درست است) در صورت مجلس نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد . امروز سؤال مطرح است آقای خلعتبری (چند نفر از نمایندگان نیستند) آقای قنات آبادی

۲- سؤال آقای قنات آبادی راجع بترتیب دریافت چند فقره مالیات بردرآمد و جواب آقای معاون وزارت دارائی

شمس قنات آبادی - مدتی است در این مملکت یک بهی پیش آمده آن بحث این بوده است که چرا یکمده ای در این مملکت از همه مزایا استفاده میکنند و ابداً زیر بار قوانین موجود نمیروند روی این مبنا یکی از مطالبی که مورد توجه قرار گرفته بالغصوم از روزی که دولت آقای علاه مصدر کار شده اند که من بی مناسبت نمیدانم بهم خودم از واقعه روز گذشته مسجد شاه اظهار تأسف کنم (احسنت) از واقعه اظهار تأسف کنم و در عین حال هم شکر کنم خدا را که این فاجعه نتیجه نرسید است (صحیح است) غرض از روزی که دولت آقای علاه مصدر کار شده اند یکی از مطالبی که خیلی در اطرافش بحث شد ، تبلیغ شد ، پروپاگاندا شد موضوع مالیات بردرآمد است البته میدانید که خود

گله مالیات بر درآمد طلب را روشن میکند یعنی مالیات از آن طبقه و دسته‌ای که دارای سوده‌های سرشار هستند نه مالیات از دسته‌ای که درآمدشان در عرض ماه و سال بقوت لامبوت آنها تکفون نمیکند (صحیح است) گفتند باید یک قانون مالیات بر درآمد محکم و جدید و نوی تهیه بشود و باید از آن کسانی که از زور بار مالیات فرار کرده‌اند مالیات گرفته شود این مطالب را گفتند و گفتند اما در عمل مانور نتیجه ندیده‌ایم آن کسانی که سوده‌های گزافی در این مملکت بدست میآورند یک مالیات معمولی هم بدهند بلکه آنچه که از تقوای پرونده‌های مربوط باشناس کسود سرشار میبرند بدست میآید این است که غالب آقایان از زیر بار دادن مالیات فرار میکنند یک مطلبی را بنده عرض میکنم واستدعا می‌کنم که خیال نکنند که بعنوان عرض فردی و شخصی این مطلب را عرض می‌کنم می‌خواهم توجه آقایان نمایند که محترم را بیک موضوع حساس جلب کنم و آن اینست که بازم توی این مملکت از طبقه محروم بغیر حق یا حق مالیات میگیرند و طبقه برخوردار مالیات نمیپردازند این دلیلی است که می‌خواهم اقامه کنم نه اینکه چون مربوط بن است در پشت تربیون اعلام میدارم خیر در یک ماه و نیم دو ماه قبل یک ورقه‌ای از وزارت دارائی بمنزل پدر من برده‌اند که آقای حاج سید محمد حسین قنات آبادی شما مبلغ هشتصد و نود و نوبت دانم چند روز از بابت مالیات مستغلات که قطعی هم شده است باید در ظرف ده روز بپردازید حالا مقدمه این پرونده کی تشکیل شده و آگهی کی کرده‌اند پدر من را کی خواسته‌اند اینها همه‌اش معلوم نیست مجهول است و اصلاً خوشه‌تر نیست که پدر من در این مملکت یکجواب مستغلات ندارد هیچ ندارد من این را نگاه کردم نفتم نکند پدر من گوشه و کنار آب و ملای و خانه‌ای تهیه کرده (یکی از نمایندگان - خوشحال شدید) و بمن نرفته‌است ما برویم ببینیم این بابی ما پدر ارجمند ما این املاش اجده‌است که مالیات مستغلات هم برایش وضع کرده‌اند هر چه رفتم جستجو کردم هنوز که ماییدا نکردیم و البته بردول است و جناب آقای انواری معاون وزارت دارائی که این مستغلات پدر ما را با ایشان بدهند که ما از سهم خودمان محروم نمائیم از این قبیل هزاران نمونه در دستاورد جلیبه وزارت دارائی موجود است ممکن است آقای انواری شریف بیآورند پشت تربیون و بفرمایند بنده اینها را تکذیب میکنم اصلاً هم چیزی نیست دستگاه وزارت دارائی خیلی منظم است مالیات هم فقط از طبقه ثروتمند و اشخاصی که سود سرشار میبرند گرفته میشود لاغیر ولی من جناب ایشان عرض میکنم که اگر

شما صدر تبه این مطلب را تکرار بفرمایید و هزار درقه هم قسم بخورید هیچکس از شما این مطلب را باور نخواهد کرد زیرا همه باین مطلب پی برده‌اند که وزارت دارائی مهیا و مجهز است برای اینکه راه ارائه کند که کسانی که سود سرشار میبرند از مالیات دادن فرار کنند و بینه دوز و بقال و قصاب و ریش‌رجز و عشار بیآورند و آخرین ریشه و رمق او را بکشند این کار وزارت دارائی است لاغیر یک مطالبی هست که دلیل و برهان نمیخواهد همه آقایان نمایندگان محترم و همه ملت ایران میدانند این یک مطلب را می‌خواهم عرض کنم چون موضوع صحبت ما است که نمایندگان کمیاتی اتومبیل در ایران سالی صد هزار تومان استفاده میکنند (صحیح است) مطلب هم خیلی روشن است (افشار صادقی - میلیونها) بله قربان منم صد ها عرض کردم میلیون ها تومان بقول جناب آقای افشار صادقی استفاده میکنند مطلب هم بسیار بسیار روشن است هر نماینده‌ای در سال هزار تا دو هزار تا اتومبیل آخرین سیستم وارد مملکت میکند (شوشرقی - ۲۵۰ در صد هم در خارج ایران مدهد منفعتش آنجا است) این اتومبیلها که وارد مملکت میشود ۲۵ در صد منفعتش خارج است یعنی به مملکت ما وارد نمیشود وقتی که وارد ایران و بدست مصرف کننده میرسد یعنی خریدار این اتومبیلها را میخرد با معاسبات دقیق در هر اتومبیل ۹ هزاره هزار ۱۱ هزار تومان این آقای نماینده و این کمپانی فروشنده در اینجا استفاده میکنند (صغاری - فا کتور جمعی درست میکنند) و بقول جناب آقای صغاری فا کتور جمعی درست میکنند و مسلماً هیچیک از این نمایندگان کیها در سال کمتر از دو هزار تا ماشین سواری آخرین سیستم به این مملکت وارد میکنند (لاری - حسابان استباه است) شما دو هزار ضرب در ده هزار تومان بکنید ببینید در هر سال هر نماینده‌ای چقدر استفاده میکند من راجع بچینی صحبت نکردم آقای لاری آن مستثنی است از این مطلب یکی از نمایندگان عمال آقای لاری نیست (همانطور که آقایان فرمودند در سال یک میلیون تومان ، با صد هزار تومان ، دو میلیون تومان استفاده میبرند آقای معاون وزارت دارائی که امروز پشت تربیون تشریف میآورند باید بما بفرمایند که این آقایان چقدر در این سالها مالیات داده‌اند یکی از این آقایان نماینده دوج است آقای همدانیان من یک صورتی خواستم از وزارت دارائی برای مالیاتی که از سال ۱۳۲۶ تا ۱۳۳۳ این آقای پرداخته اتومبیلهای دوج هر سال میآید هر سال هم همه اش فروخته میرفته هر سال هم هواندش موجود بوده است هر سال هم برای این آقای پیش آگهی بشماره

های مختلف که الان هم هست شماره ۱۰۵۱۶ شماره ۸۷۱۹ شماره ۱۳۵۷ هر سال پیش آگهی باین عنوان ۹۹۳۰۴ تومان ۸۱۱۹۹ تومان ۱۱۲۴۸ تومان ۷۶۸۸۰ تومان همین طور در سنوات متعدد برای آقای همدانیان پیش آگهی فرستاده شده و برای گرفتن مالیات مقررات قانونی انجام شده اما وقتی که صحبت مالیات گرفتن شده است بعد از ۸ سال ۱۰ سال یک میلیون دو میلیون مالیاتی که بر عایدی او در ظرف این ده سال تعلق گرفته اینها را آمده اند صلح کرده اند بدهه هزار تومان (اکبر - چند ساله) از سال ۱۳۲۶ تا حالا در دست حساب بفرمایند آمده اند صلح کرده اند به ۱۷ هزار تومان و خوشتر تر این است که در بعضی از سالها مطابق همان فا کتور های جمعی که آقایان فرمودند مطابق تراز نامه ای که اینها نشان داده اند آمده‌اند گفته اند این آقای ضرر کرده سال بعد هم ضرر کرده سال بعد هم ضرر کرده پس معلوم میشود ضرر یعنی منفعت اگر یک تجاری یکسال دو سال پشت سر هم ضرر بکند سال سوم غرما میشود فقیر میشود باید برایش پول جمع کرد اما اینها هر چه که ضررشان بیشتر میشود قطر سر مایه و نروشان زیاد تر میشود دستگاههای دولت هم نسبت باینها گذشتش بیشتر میشود بنده می‌خواهم این را عرض کنم این موضوع آقای همدانیان و شرکت اتومبیلی هم من باب مثل بود نه اینکه روی این مطلب نظر خاصی بوده من می‌خواهم یک مطلب را بگویم و آن این است که بگویم آقا این سیستم وصول مالیات در این مملکت غلط است (صحیح است) یعنی قابل دوام نمیتواند باشد شما یک سال دیگر دو سال دیگر میتوانید فشار بیآورید بطبقه محروم و بدبخت و بقال و قصاب و مالیات و عوارض مستغلات جمعی برایشان بسازید و مردم را بچوب ببندید و مالیات بگیریید اما بعد از ۲ سال و سه سال دیگر مگر ممکن است از قبرستان بهره برداری کرد؟

(عبدالرحمن فرامرزی - گفتش را میفروشند) وقتی که طبقه محروم نداشته باشند بدهند شاد دستگاههای خودتان را چه جور می گردانید آیا آنوقت هم دلتان میآید، ملتتان میکشد که بروید سراغ چینی از این دزد های بیت المال که بنهمه از بیت المال و مایه مملکت استفاده میکنند مالیات اخذ کنید یا خیر؟ این مطلب را باید برای ما روشن بفرمایند

رئیس - آقای معاون وزارت دارائی (معاون وزارت دارائی) راجع به پیش آگهی آقای شمس قنات آبادی راجع به خودتان فرمودید بنده چون سابقه ندارم تحقیق میکنم (قنات آبادی - بله تریفر مائید) راجع به پیش آگهی مالیاتی که برای خودتان آورده اند بنده خبری

معاون وزارت دارائی (انواری) - راجع به پیش آگهی آقای شمس قنات آبادی راجع به خودتان فرمودید بنده چون سابقه ندارم تحقیق میکنم (قنات آبادی - بله تریفر مائید) راجع به پیش آگهی مالیاتی که برای خودتان آورده اند بنده خبری

در کمیسیون مورد توافق قرار میگردد این مبلغ با سابقه مالیاتی مؤدی متناسب بوده است

(۴) - پرونده مالیاتی آقای حاج محمد عاصمی سابق مالیاتی آقای حاج محمد عاصمی باین شرح میباشد:

سال ۲۸ در کمیسیون حل اختلاف توافق شده سال ۲۹ و ۳۰ هر سال ۶۰۰۰۰ ریال

سال ۲۹ و ۳۰ هر سال ۴۰۰۰۰ ریال

برای سال ۳۱ و ۳۲ پیش آگهی به ترتیب مبلغ:

جناب آقای شمس قنات آبادی نماینده محترم مجلس راجع به پرونده های مالیاتی آقایان حسین همدانیان - نصیر نصیرزاده حاج محمد عاصمی - مقتدر شفیق - محمد علی شالچی و نصیر الله متحدین سؤالی فرموده‌اند که اینک برای استحضار آقایان محترم نمایندگان مجلس شورای ملی خلاصه پرونده مالیاتی هر یک از آنها توضیح داده میشود:

(۱) - برای سال ۱۳۲۸ آقای حسین همدانیان پیش آگهی مالیاتی مبلغ ۴۸۷۳۰۰ ریال و جهت سال ۱۳۲۹ و ۳۰ هر سال ۷۶۸۸۰ ریال صادر و ابلاغ میگردد پس از اعتراض مؤدی به پیش آگهی های صادره پرونده امر بکمیسیون تشخیص ارجاع و مودی دلائل و مدارکی ارائه می‌دهد که از مدتی قبل تجارت انفرادی نداشته و سرمایه خود را در شرکت های بازرگانی بجز بران گذارده است مدارک کمیسیون مالیات سنوات مزبور را ببلغ ۱۷۰۰۰ ریال توافق مینماید و در سال ۱۳۳۲ چون طبق بازرسی هائی که بعمل آمده مؤدی به هیچوجه تجارت انفرادی نداشته پیش آگهی مالیاتی صادر نمیکردد

(۲) - برای سال ۳۱ آقای نصیرزاده پیش آگهی مبلغ ۱۱۰۰۰ ریال صادر میگردد در صدور پیش آگهی مزبور دو اشتباه بعمل آمده بدین معنی که در برك بازدید یک مرتبه با اعمال قران و امارات روی سرمایه مؤدی مبلغی مالیات تعیین و یک مرتبه دیگر روی واردات و صادراتی که بنام او بوده در آمدی تشخیص و مالیات آن رقم مالیاتی که روی سرمایه تشخیص داده شده علاوه میگردد و بدین ترتیب رقم پیش آگهی بالا میرود اشتباه دوم این بود که پس از صدور پیش آگهی و ابلاغ باقای نصیرزاده معلوم می‌شود واردات و صادراتی که بنام او از اداره کل گمرک صورت داده شده مربوط باین شخص نبوده و تعلق بشرکت مقدم و تو کلیان داشته است که پس از رسیدگی بدفاتر شرکت و ثبوت صحبت اظهارات آقای نصیر نصیرزاده و تشخیص اینکه مؤدی مزبور صرفاً فعل دلای را برای شرکت مقدم و تو کلیان انجام میداده مالیات او ببلغ ۷۰۰۰ ریال

اجرائی بخصه وصول در میآید

۶ - آقای نصیر الله متحدین در گذشته وضع مالی رضایت بخش داشته ولی طبق تحقیق اداره کل در آمد ها فعلاً وضع مؤدی بهیچوجه خوب نبوده و بهین جهت برای سنوات ۲۲ الی ۲۸ او در کمیسیون حل اختلاف جمعاً مبلغ:

سال ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ هر سال ۴۰۰۰۰ ریال مالیات تعیین میگردد در سال ۳۲ نیز پیش آگهی مالیاتی ببلغ ۶۶۸۰۰ ریال بدون توجه باوضاع و احوال مؤدی صادر میگردد ولی پس از حضور مؤدی در کمیسیون و ارائه مدارک لازم کمیسیون باتوجه بضعف مالی او مالیات سال ۳۲ را بمبلغ ۲۰۰۰ ریال در توافق قرار میدهد و تحقیق در اطراف وضع این مؤدی و مقایسه وضع مالی فعلی او با گذشته برای آقای شمس قنات آبادی نماینده محترم مجلس بسیار آسان میباشد باین جهت است که تهیه شده عرض کرده و راجع ناامی میباید هم تحقیقات میکنم و نتیجه را به عرض مجلس میرسانم

رئیس - آقای قنات آبادی بفرمائید

قنات آبادی - از مجموع فرمایشات آقای انواری این مطلب استفاده شد که این آقایان که همه آنها از میلیونها (یکی از نمایندگان - همدانیان اول میلیارد در این است) استند استماع میکنم مراجعه بفرمایند این اشخاص است چقدر اعتبار آنها میدهند (موسوی - نامحدود است) و وقتی که مالیات میخوانند از آنها بگیرند وقتی که ما ضرر کرده‌اند وزارت دارائی هم قبول میکند آن دیگری هم میگوید بیهدادت کلانتری دفاتر مرا دزد برده وزارت دارائی قبول میکند و آن سومی میگوید چون قطع رابطه شده من ضرر کرده‌ام باز هم وزارت دارائی قبول میکند من می‌خواهم از وزارت دارائی این سؤال را بکنم وزارت دارائی بدلائل آقای همدانیان حرفش را و بیان دیگری و شهادت کلانتری دزدی دفاتر او را و موضوع قطع رابطه و آن دیگری استناد کرده قبول میکنند و مالیات از آنها نمیگیرد آیا این دلائل را از طبقه سوم هم قبول میکنند؟ (بعضی از نمایندگان - ابداً) اگر یک بقالی بگوید چون قطع رابطه شده وضع من بد شده و درآمد نداشته‌ام وزارت دارائی از او قبول میکنند؟ والله شرم آور است اگر شما نمیتوانید از این طبقه قطع طریق مالیات بگیریید در وزارت دارائی را ببندید و اینچنین فرمایند ببنیم که این قانون را چرا تا بحال

اجرا نکرده اند الان دادگستری های کلیان و مازندران یعنی آنچه را که بنده خودم میدانم میگویم در مازندران همان کسی که امین صلح بود حالا لقب پیدا کرده رئیس دادگاه شهرستان شده ولی دستگاه دادگستری وجود ندارد باز پرس ندارد مدیر دفتر ندارد عضو ندارد و آقایان این ۱۷ میلیون تومان را نگاه داشته‌اند توی بودجه خودشان و آنرا خرج نکرده‌اند و دادگاهها را سر جایش برقرار نکرده‌اند و حالا بنده نمی دانم چه کار میخواهند بکنند (افخمی - قاضی ندارند) و اما اینکه فرمودند قاضی ندارند بعرض جناب آقای افخمی که یکی از مدیر کل های محترم وزارت دادگستری هستند مبرسانم که خود آقایان این جا قانون وضع فرمودید که برای سه کار استخدام جدید مجاز است یکی برای آقایان اطباء یکی برای قضات یکی هم برای آقایان آموزگاران و شما در همین تهران دانشکده حقوق دارید سالی چند صد نفر لیسانس حقوق دارید و این بیچاره ها هم مرجع کارشان وزارت دادگستری است مراجعه میکنند وزارت دادگستری اینقدر جریان کارش بعلی است که جواب قانونی آنها را در مورد استخدام هم نمیدهد بنابراین ما قضات داریم چرا نداریم؟ از قضات استفاده نمی شود از لیسانس های حقوق استفاده نمیشود و نتیجه اش همین است که هست بنا بر این دستگاه قضائی ما قادر هست که قاضی داشته باشد ولی تشکیلات ما و عدم اعتنای بعضی از آقایان و وزراء بقوانین طوری است که کارهای ما نیکتر در تیر ماه امسال قانونی از کمیسیون مشترک گذشت برای همین قضائی که جناب آقای افخمی فرمودند که حال روز کارشان بهتر بشود یعنی توفشان در دوره های خدمت که قبلاً احتساب شده بوده احتساب شود رتبه های قانونی آنها داده بشود بنابراین مجلس شورای ملی وظیفه قانون گذاری خودش را انجام داد ولی بنده سؤال مخصوصاً در این مورد که ماه تازه نوبت بنده رسیده از جناب آقای وزیر دادگستری این است که چرا این قانون را اجرا نمیکند جناب عالی که امروز دلتان بحال قضات میسوزد در حالی که موقعی که وزیر دارائی بودید در کمیسیون دادگستری با هر گونه اضافه حقوق قضات مخالفت کردید بنده از شما سؤال میکنم چرا ترفیع قانونی این قضات را نمیدهد می‌خواهم بی‌رسم از جناب آقای وزیر دادگستری آقای دکتر امینی که سوابق طولانی قانونی دارند و متأسفانه وقتی وزیر دارائی بودند مورد همین سؤال بنده راجع ب عدم اجرای این قانون واقع شدند و حالا هم که وزیر دادگستری شده آمده متأسفانه همین سؤال تکرار میشود جناب ایشان بفرمایند ببنیم که این قانون را چرا تا بحال

که از مجلس گذشته است درد مارا دوا نمیکند (مهندس اردبیلی - وضع قضات باید اصلاح شود) آن بجای خود قضات باید اصلاح بشوند بنده هم باشما موافقم ولی همه اینها در نتیجه عدم اجرای قانون است قسمت محکمه انتظامی باید جریان خودش را طی کند قاضی متخلف باید مجازات بشود ولی آنهم که وظیفه قانونی خودش را انجام داده بایستی ترفیض داده بشود این آقایان گفته بودند که کارتان در مجلس لنگ است مخصوصاً کمیسیون دادگستری را بسرعت تشکیل دادیم و همان لایحه‌ای را که کمیسیون مشترک قوت اجرائی بهش داده بود در مرتبه مطالعه کردیم و یک اصلاحاتی شد ولی جناب آقای وزیر دادگستری میدانند که اجرای آن قانون بقوت خودش باقی است هر قدر خواستیم بآنها بگوئیم کارتان در مجلس تمام شده ، البته گفته آقای وزیر دادگستری مخصوصاً آقای مساوشان جای تأسف است چون ایشان رتبه قضائی دارند و رئیس شعبه هستند مثل اینکه دلشان نمیخواهد سایر قضات بحق خودشان برسند من این را از زبان قضات عرض میکنم ایشان اشکال میکنند در اجرای قانون و رتبه‌های قانونی آنها را نمیدهند و میگویند تصویب مجلس است گفتند چرا؟ میگویند مجلس سنا در این لایحه یک اصلاحاتی کرده گفتیم بسیار خوب قدرت اجرائی لایحه مشترک که از بین نرفته میگویند مجلس شورای ملی بیاد آن را درست کند آقای وزیر دادگستری و مساوشان اینطور میگویند مجلس بیاید آنرا درست کند تا اجرا کنیم بنده خیلی متأسفم که آقایان وزرا بعضی‌شان با لاقوانین رادرت اجرایی میکنند و ثانیاً تصویب خودشان را کردن مجلس میاندازند تا قبل قضات گفتیم که بنده خیلی متأسفم از این وضعی که بیش میآید مجلس شورای ملی وظیفه قانونی خودش را انجام داده قانون را گذرانده و وزیر دادگستری قانون را اجرا نمیکند و بعد قضات میگویند باید احقاق حقتان را در مجلس بکنید چند نفر از آنها میخواستند در مجلس متحصن بشوند من این جا عرض میکنم این ترتیب صحیح نیست اگر قرار بشود وزیر عدلیه ما قوانین را اجرا نکنند و بعداً قضاتی که حقتان از بین رفته بر علیه مجلس شورای ملی متظفشان بکنند این بسیار جای تأسف است و بنده میخواهم ببینم توضیحات جناب آقای وزیر دادگستری در این مورد چیست ؟

رئیس - آقای وزیر دادگستری وزیر دادگستری (دکتر امینی) بنده خواستم از جناب آقای عمیدی نوری هم تشکر بکنم و هم گله بکنم تشکر از این جهت که بنده فرصت داده راجع بدادگستری چند کلمه عرض کنم و گله از این جهت که آقای عمیدی نوری که خودشان وکیل دادگستری هستند سابقه قضائی دارند و بوضع دادگستری مسلماً پیش از دیگران آشنائی دارند واقف بشکلات دادگستری هستند چرا اینطور میفرمایند ایشان اولاً فرمودند که بنده در وزارت دارائی که بودم قانون را اجرا نکردم و حالاً هم که وزیر داده گسرتی هستم باز هم قانون را اجرا نمیکند و البته جای جناب آقای حائری زاده خالی آخر چطور بنده میتوانم قانون را اجرا نکنم و کدام وزیری میتواند اوسا کند که من مجری قانون نیستم در قسمت وزارت دارائی البته ایراد آقای عمیدی نوری راجع بموضوع از بود بنده عرض کردم عملی نیست و سببه نداشتن برای اجرای قانون امتناع از اجرای قانون نیست باید وسیله اجرائی فراهم بشود (عمیدی نوری) همین اشتباه است دادگاههای منحل و بگر هم راجع بترقیات قضات چون این قسمت را مکرر بنده فرموده ام در کمیسیون و در خارج از کمیسیون دادگستری البته هر یک از کلابرای حوزه انتخابیه خودشان باید علاقمند باشند آقای عمیدی نوری برای مازندران و آقایان دیگر برای حوزه انتخابیه خودشان اما راجع قسمت دادگستری تمام آقایانی که با دادگستری سروکار دارند میدانند که صحبت بول تنها نیست صحبت پیدا کردن قاضی و عضو دفتری است فرمودند که امین صالح را آمده اند رئیس دادگاه کرده اند اما منشی دارد نه رئیس دفتر بنده تصدیق میکنم شما آمدید اجازه دادید که قاضی استخدام بکنیم تحت شرایطی که سابقه بدهند مشغول هم هستیم عضو دفتری را مطلقاً ممنوع کردید بنده چندین بار وزارت دارائی و تمام وزارت خانهها بختنامه کردم مراجعه کردم که آقایان اعضاء زیادی که در دستگاهتان هست معرفی کنید بوزارت دادگستری که املا اقل آنها را عضو دفتری بکنیم تقریباً دو ماه قبل وزارت دارائی هفتاد نفر صورت برای ما فرستاده زاید اداره غله را فرستاده که آنها باید در دادگستری آنها همه شان آمدند دست‌حجمی در اطلاق بنده و خودشان را معرفی کردند یکی رئیس سابق غله کردستان بود یکی رئیس سابق غله کرمانشاه معاون همه رتبه های نه و همه هم خودشان گفتند آمده ایم آيا شما موافقت میکنید که ما برویم منشی دادگاه بخش یادگاه شهرستان بشویم ؟ و آیا این کار از ما بر میآید؟ خوب بنده چه بکنم حالا اگر واقعا حکم هم بدهم که فلان آقای رتبه ۹ رئیس سابق غله کرمانشاه برود رئیس دفتر فرض کنیم دادگاه نور بشود میرفت؟ ممکن نبود که برود یکمدهای از فرهنگیان که اینها متهم بچی بودند بعد از مدتی که رسیدگی شد گفتند راجع کار در قسمت های کارهای غیر حساس باینجا اشکالی ندارد اینها هم در حدود ۵ نفر بودند

که البته گشایش در کار ما شد اینها باید بجای بیروند و مورد نظر باشند که اگر واقعا توبه کردند و اشخاص سراسری هستند آنها را نگهداریم والا عذرشان را بخواهیم (شوشتری) خدا عاقبتش را بخیر کند بنده آقای عمیدی کارهایی نکرده ام که شاید برخلاف ترتیب باشد الان برای ماشین - نویسی معطل هستیم خود آقا میدانند در دادگاه شهرستان تهران احکامش یکماه است بلکه بیشتر صادر شده ماشین نویس نیست کابینها را ماشین کند گفته از قسمت تصفیه سه تا ماشین نویس بیارند و این احکام را ماشین کنند و یک لایحه ای هم تهیه کردم استثناً اجازه بدهند که استخدام کنیم و بر سر هم بنده معترفم که تمام این قسمت ها ناقص ست و باید رفع نواقص بشود ولی این عدم اجرای قانون نیست که بنده تماماً عمداً قانونی را اجرا نکرده باشم بلکه مشکلاتی که درباره اجرای قانون نیست این جای بنده اگر توانستند شما با وجود این قانون مشکلات را رفع کنید بنده قبول و اطاعت میکنم بنده راهنمایی کنید بنده چه بکنم آنوقت اگر بنده نکرده مرا توبیخ و ملامت بفرمائید ولی صرف قانون که بدست بنده داده اند بدور اینکه وسائل گزارش آماده باشد جای گله نیست بنابراین اگر بنده وزیری هستم که جاه طلب هستم و میخواهم کاری بکنم اگر بنده وسیله دارم ولی کار نمیکنم اینکه برخلاف عقل و منطق است اما راجع بقضات (عمیدی نوری) - اینکه دیگر وسیله اشکالی ندارد (عمیدی نوری - تخریب اولی را هم قائم نشدم) راجع بقضات دادگستری بنده یک لایحه بی آوردم که خوشبختانه در کمیسیون دادگستری و دارائی تصویب شده و میخواستم مخصوصاً آقای عمیدی نوری کمک بفرمایند که این لایحه زودتر بیاید در مجلس مطرح بشود اما راجع بموضوعی که فرمودید که بنده اشخاصی را فرستادم بیابند بمجلس بنده صد درصد تکذیب میکنم که کسی را فرستم در مجلس و بگویم که کار شما اینجا درست است بنده این گرفتاری را در وزارت دارائی داشتم بنده خودم اینقدر شهامت و شجاعت دارم که اگر یک قاضی آمد پیش بنده و گفت چرا رتبه مرا نمیدهد یا بگویم که تماماً و عمداً ننهدم و با یک مشکلاتی در کار است تا آن مشکلات رفع نشده است نمیشود داد و بایده آن مشکلات را رفع کنیم و بنده هیچکسی را نفرستم بمجلس که آقایان بوسیله آنجا اقدام کنید که کارتان انجام بشود اینها وظیفه بنده است که بیایم از آقایان تقاضا کنم و انجام بشود بنا بر این این قسمت را بکنی تکذیب

میکنم (عمیدی نوری) بنده اسامی شان را از پشت تریبون خواهم گفت (از قول بنده (عمیدی نوری - بلی) اگر آقا تنها بقاضی بروید چه عرض کنم بنده آن آقایان را میآورم با آقا و روبرو میکنم اما راجع بتکلیف قضات در قانونی که در کمیسیون مشترک گذشت تصویب ۶ میگویند بمنظور اجرای ماده ۴۴ استثنائاً کمیسوی از معاون و مدیر کل اداری و رئیس اداره کارگری وزارت دادگستری تشکیل و نسبت بتقاضای قسم کارمندان که تا آخر سال ۳۳ آنها را که استحقاق دارند بارعایت مقررات این قانون رسیدگی منماید و پس از احر از استحقاق وزارت دادگستری احکام آنها را صادر میکنم این لایحه ای است که از کمیسیون مشترک گذشته بر طبق این لایحه کمیسیون تشکیل شد و مشغول رسیدگی شد بعد این قانون آمد در جلسه علنی سنا مطرح شد و در شرح اصلاحی شد که بایستی محکمه انتظامی هم رسیدگی بکند رسیدگی این کمیسیون کافی نیست بعد آمد بمجلس شورای ملی در کمیسیون دادگستری هم آقایان اصلاحاتی فرمودند و الان آن لایحه حاضر است که نباید در مجلس مطرح بشود اگر ما بیایم احکام ترفیعات را ب استناد آن قسمت قبلی بدهیم بدور رسیدگی محکمه انتظامی و بعد هم این قانون را که تصویب کردیم یک عمده باید بروند بمحکمه انتظامی و یک عمده ای بدون رسیدگی محکمه انتظامی اینکار را بکنیم آنکه جور در نمی آید همچنین در کمیسیون دادگستری اینجا اصلاح شد که بیش از سه رتبه ندهیم در صورتیکه در لایحه اولی که بتصویب کمیسیون مشترک رسیده گفته شده تا هر رتبه که باشد میشود داد بنا بر این تناقضی بین اولی که در کمیسیون مشترک تصویب شده و اصلاحی که در مجلس سنا شده و اصلاحی که در کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی شده است وجود دارد اگر به جناب عالی عرض شده که این زود تر در مجلس شورای ملی تصویب بشود برای این اصلاح شود شاید یک قسمت عمده عذر ضایع جناب عالی اگر فرمودند که این سه لایحه تصویب بشود که آنوقت اگر نواقصی بود بشیرج آنها را رفع میکنیم و از بین برود (شوشتری) برای گران هم فکری بفرمائید

رئیس - آقای عمیدی نوری در این سرسرفر که جناب آقای دکتر امینی بهر کجا تشریف میبرند باز هم در پشت این تریبون در ضمن اینکه احترام گذاشتند بمناظر و فرمودند من قانون را اجرا میکنم علاوه بر در مورد اشکالی برای عدم اجرای قانون بیان کردند که نتیجه بنده استفاده می کنم اعتراضات برای عدم اجرای قانون را در نظر میگیرم اما جناب عالی که اهل منطق هستید حقوقدان هستید وکیل دادگستری و وکیل مجلس شورای ملی هستید من تقاضایم این است که نصب شخصی خودتان را مداخله نکنید چون آنوقت قوه منطقتان ضعیف می شود راجع باین نردان و نه تنها مازندران تمام آقا تنها بقاضی بروید چه عرض کنم بنده آن آقایان را میآورم با آقا و روبرو میکنم اما راجع بتکلیف قضات در قانونی که در کمیسیون مشترک گذشت تصویب ۶ میگویند بمنظور اجرای ماده ۴۴ استثنائاً کمیسوی از معاون و مدیر کل اداری و رئیس اداره کارگری وزارت دادگستری تشکیل و نسبت بتقاضای قسم کارمندان که تا آخر سال ۳۳ آنها را که استحقاق دارند بارعایت مقررات این قانون رسیدگی منماید و پس از احر از استحقاق وزارت دادگستری احکام آنها را صادر میکنم این لایحه ای است که از کمیسیون مشترک گذشته بر طبق این لایحه کمیسیون تشکیل شد و مشغول رسیدگی شد بعد این قانون آمد در جلسه علنی سنا مطرح شد و در شرح اصلاحی شد که بایستی محکمه انتظامی هم رسیدگی بکند رسیدگی این کمیسیون کافی نیست بعد آمد بمجلس شورای ملی در کمیسیون دادگستری هم آقایان اصلاحاتی فرمودند و الان آن لایحه حاضر است که نباید در مجلس مطرح بشود اگر ما بیایم احکام ترفیعات را ب استناد آن قسمت قبلی بدهیم بدور رسیدگی محکمه انتظامی و بعد هم این قانون را که تصویب کردیم یک عمده باید بروند بمحکمه انتظامی و بعد هم این قانون را که تصویب کردیم یک عمده ای بدون رسیدگی محکمه انتظامی اینکار را بکنیم آنکه جور در نمی آید همچنین در کمیسیون دادگستری اینجا اصلاح شد که بیش از سه رتبه ندهیم در صورتیکه در لایحه اولی که بتصویب کمیسیون مشترک رسیده گفته شده تا هر رتبه که باشد میشود داد بنا بر این تناقضی بین اولی که در کمیسیون مشترک تصویب شده و اصلاحی که در مجلس سنا شده و اصلاحی که در کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی شده است وجود دارد اگر به جناب عالی عرض شده که این زود تر در مجلس شورای ملی تصویب بشود برای این اصلاح شود شاید یک قسمت عمده عذر ضایع جناب عالی اگر فرمودند که این سه لایحه تصویب بشود که آنوقت اگر نواقصی بود بشیرج آنها را رفع میکنیم و از بین برود (شوشتری) برای گران هم فکری بفرمائید

چیت خلاصه اش این بود ۰ بنده معتقد هستم که همین جا تصویب وزیر است برای اینکه مادر قانون مجازات عمومی و در قوانین داریم که قوه مجریه هیچ عنوان نمیتواند اجرای قانون را به تأخیر بیندازد به عنوان ابهام و به عنوان اشکال و حتی اگر قانون را اجرا نکرد مجازات هم می شود منتهی همانطور که آقای امینی فرمودند اگر در اجرای قانون اشکالی هست وظیفه وزیر مربوط با قوه مجریه این است که بلافاصله مورد ابهام و اشکال قانون را (چون آقایان قوه مجریه هستند) ضمن یک لایحه ای فوراً به مجلس تسلیم کنند و رفع اشکال و ابهام را در اجرای قانون بکنند والا اگر استدلال قوه مجریه در مقابل قوه مقننه این باشد که آقا این قانونی که شما وضع کردید فلان جایش اشکال دارد پس من اجرا نمیکنم همین جا اول شر و اختلاف عقیده قوه مقننه و مجریه است شما اگر برخوردید با اشکال چرا رفع اشکال را به مجلس تقدیم نکردید؟ آن روزی که ایشان وزیر دارائی بودند بنده سؤالی در موضوع ارز کردم که اینجا آقایان بایک حسن نیتی برای بالا بردن سطح علم در مملکت تحصیل عالی می کنند ارز که بکسانیکه تحصیل عالی می کنند ارز دولتی بدهند و آقای دکتر امینی اجرا شده اند فرموده شده اند و از بین رفته اند بنده ندارم کسی را که بجایش نرفتم که یک ماه بتواند سنا را مرکز معالجه کند بنا بر این این را آقا در نظر بگیرید آنوقت اگر آن را فاعلی که فرمودید بنده عمل نکرده شرف باید بد فرمائید که فلان یک لایحه ای صادر دارد که قانون را اجرا نکنند در ضمن از آقایان محترم تقاضا میکنم تا خود بنده اینجا هستم چون بنده سرسرفر هستم چندتا لایحه مال دادگستری هست اینها را تصویب بفرمائید بکنم راجع بسازمان دادگستری است یکی راجع بدیوان کبر است یکی هم راجع به هزینه دادرسی است چون همه آقایان توجه دارند با اصلاح دادگستری و به عقیده بنده اگر دادگستری اصلاح شود شاید یک قسمت عمده عذر ضایع مردم از بین برود توجه بفرمائید که این سه لایحه تصویب بشود که آنوقت اگر نواقصی بود بشیرج آنها را رفع میکنیم و از بین برود (شوشتری) برای گران هم فکری بفرمائید

رئیس - آقای عمیدی نوری در این سرسرفر که جناب آقای دکتر امینی بهر کجا تشریف میبرند باز هم در پشت این تریبون در ضمن اینکه احترام گذاشتند بمناظر و فرمودند من قانون را اجرا میکنم علاوه بر در مورد اشکالی برای عدم اجرای قانون بیان کردند که نتیجه بنده استفاده می کنم اعتراضات برای عدم اجرای قانون را در نظر میگیرم اما جناب عالی که اهل منطق هستید حقوقدان هستید وکیل دادگستری و وکیل مجلس شورای ملی هستید من تقاضایم این است که نصب شخصی خودتان را مداخله نکنید چون آنوقت قوه منطقتان ضعیف می شود راجع باین نردان و نه تنها مازندران تمام آقا تنها بقاضی بروید چه عرض کنم بنده آن آقایان را میآورم با آقا و روبرو میکنم اما راجع بتکلیف قضات در قانونی که در کمیسیون مشترک گذشت تصویب ۶ میگویند بمنظور اجرای ماده ۴۴ استثنائاً کمیسوی از معاون و مدیر کل اداری و رئیس اداره کارگری وزارت دادگستری تشکیل و نسبت بتقاضای قسم کارمندان که تا آخر سال ۳۳ آنها را که استحقاق دارند بارعایت مقررات این قانون رسیدگی منماید و پس از احر از استحقاق وزارت دادگستری احکام آنها را صادر میکنم این لایحه ای است که از کمیسیون مشترک گذشته بر طبق این لایحه کمیسیون تشکیل شد و مشغول رسیدگی شد بعد این قانون آمد در جلسه علنی سنا مطرح شد و در شرح اصلاحی شد که بایستی محکمه انتظامی هم رسیدگی بکند رسیدگی این کمیسیون کافی نیست بعد آمد بمجلس شورای ملی در کمیسیون دادگستری هم آقایان اصلاحاتی فرمودند و الان آن لایحه حاضر است که نباید در مجلس مطرح بشود اگر ما بیایم احکام ترفیعات را ب استناد آن قسمت قبلی بدهیم بدور رسیدگی محکمه انتظامی و بعد هم این قانون را که تصویب کردیم یک عمده باید بروند بمحکمه انتظامی و بعد هم این قانون را که تصویب کردیم یک عمده ای بدون رسیدگی محکمه انتظامی اینکار را بکنیم آنکه جور در نمی آید همچنین در کمیسیون دادگستری اینجا اصلاح شد که بیش از سه رتبه ندهیم در صورتیکه در لایحه اولی که بتصویب کمیسیون مشترک رسیده گفته شده تا هر رتبه که باشد میشود داد بنا بر این تناقضی بین اولی که در کمیسیون مشترک تصویب شده و اصلاحی که در مجلس سنا شده و اصلاحی که در کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی شده است وجود دارد اگر به جناب عالی عرض شده که این زود تر در مجلس شورای ملی تصویب بشود برای این اصلاح شود شاید یک قسمت عمده عذر ضایع جناب عالی اگر فرمودند که این سه لایحه تصویب بشود که آنوقت اگر نواقصی بود بشیرج آنها را رفع میکنیم و از بین برود (شوشتری) برای گران هم فکری بفرمائید

رئیس - آقای عمیدی نوری در این سرسرفر که جناب آقای دکتر امینی بهر کجا تشریف میبرند باز هم در پشت این تریبون در ضمن اینکه احترام گذاشتند بمناظر و فرمودند من قانون را اجرا میکنم علاوه بر در مورد اشکالی برای عدم اجرای قانون بیان کردند که نتیجه بنده استفاده می کنم اعتراضات برای عدم اجرای قانون را در نظر میگیرم اما جناب عالی که اهل منطق هستید حقوقدان هستید وکیل دادگستری و وکیل مجلس شورای ملی هستید من تقاضایم این است که نصب شخصی خودتان را مداخله نکنید چون آنوقت قوه منطقتان ضعیف می شود راجع باین نردان و نه تنها مازندران تمام آقا تنها بقاضی بروید چه عرض کنم بنده آن آقایان را میآورم با آقا و روبرو میکنم اما راجع بتکلیف قضات در قانونی که در کمیسیون مشترک گذشت تصویب ۶ میگویند بمنظور اجرای ماده ۴۴ استثنائاً کمیسوی از معاون و مدیر کل اداری و رئیس اداره کارگری وزارت دادگستری تشکیل و نسبت بتقاضای قسم کارمندان که تا آخر سال ۳۳ آنها را که استحقاق دارند بارعایت مقررات این قانون رسیدگی منماید و پس از احر از استحقاق وزارت دادگستری احکام آنها را صادر میکنم این لایحه ای است که از کمیسیون مشترک گذشته بر طبق این لایحه کمیسیون تشکیل شد و مشغول رسیدگی شد بعد این قانون آمد در جلسه علنی سنا مطرح شد و در شرح اصلاحی شد که بایستی محکمه انتظامی هم رسیدگی بکند رسیدگی این کمیسیون کافی نیست بعد آمد بمجلس شورای ملی در کمیسیون دادگستری هم آقایان اصلاحاتی فرمودند و الان آن لایحه حاضر است که نباید در مجلس مطرح بشود اگر ما بیایم احکام ترفیعات را ب استناد آن قسمت قبلی بدهیم بدور رسیدگی محکمه انتظامی و بعد هم این قانون را که تصویب کردیم یک عمده باید بروند بمحکمه انتظامی و بعد هم این قانون را که تصویب کردیم یک عمده ای بدون رسیدگی محکمه انتظامی اینکار را بکنیم آنکه جور در نمی آید همچنین در کمیسیون دادگستری اینجا اصلاح شد که بیش از سه رتبه ندهیم در صورتیکه در لایحه اولی که بتصویب کمیسیون مشترک رسیده گفته شده تا هر رتبه که باشد میشود داد بنا بر این تناقضی بین اولی که در کمیسیون مشترک تصویب شده و اصلاحی که در مجلس سنا شده و اصلاحی که در کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی شده است وجود دارد اگر به جناب عالی عرض شده که این زود تر در مجلس شورای ملی تصویب بشود برای این اصلاح شود شاید یک قسمت عمده عذر ضایع جناب عالی اگر فرمودند که این سه لایحه تصویب بشود که آنوقت اگر نواقصی بود بشیرج آنها را رفع میکنیم و از بین برود (شوشتری) برای گران هم فکری بفرمائید

آقایان تصویب بفرمائید .
۴ - تقدیم لایحه هزینه انتخابات دوره نوزدهم بوسیله آقای وزیر دادگستری
وزیر دادگستری - بنده از موقع خواستم استفاده کنم آقای وزیر کشور گرفتار بودند رفتند لایحه ای است راجع با اعتبار هزینه انتخابات در دوره نوزدهم مجلس شورای ملی که تقدیم میکنم (نمایندگان - مبارک است)
رئیس - بکمیسیون بودجه فرستاده میشود .
۵ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع نفروش خالصجات و خاتمه شور آن
رئیس - در جلسه پیش ماده ۱۰ قانون فروش خالصجات مطرح بود پیشنهاد آقای مکرّم مطرح بود که مخالف و موافق توضیح داده اند و تمام نشده (شوشتری - قربان تمام شده)
بله رأی گرفته شده حالا قسمت اصلاحی پیشنهاد کرده اند قرائت میشود بعد رأی میگیریم
(بشرح زیر خوانده شد)
مقام معترض است مجلس شورای ملی در تکمیل پیشنهاد راجع به اصلاح ماده ۱۰ قانون خالصجات پیشنهاد میکنم جمله زیر به آخر بند ب علاوه شود ، واگذار و تمویض خالصجات در مقابل دیون دولت ممنوع است - حسن مکرّم
رئیس - آقای مغیر توضیحی دارید بفرمائید .
مشایخی (مغیر) - آقایان: ماده ۱۰ لایحه فروش خالصجات بیش از سایر مواد قابل توجه است و مورد نظر توجه آقایان نمایندگان هم واقع شده برای اینکه پیشنهاد های مختلفی در این ماده رسیده حق هم همین است برای اینکه مقصود از فروش خالصجات این است که صرف نظر از اینکه خالصجات بین کشاورزان تقسیم بشود و سطح تولید مملکت ترقی بکند از جوجه حاصله از فروش هم کارهای مفیدی برای مملکت بشود باین جهت است که آقایان نمایندگان معترض هم بر اساس نظریاتی که دارند پیشنهاد هایی داده اند بنده پیشنهادات را خواندم و دیدم اگر تمام این پیشنهادات مطرح شود باعث طولانی دارد و یک پیشنهادی هم آقای مکرّم داده بودند بنده با در نظر گرفتن نظریات آقایان محترم و آنچه که در مجلس سنا بتصویب رسید دست و پا در نظر گرفتن پیشنهاد آقای مکرّم بکمیسیون پیشنهاد جامعتری باموافقت جناب آقای وزیر کشاورزی تهیه کردم بنده این پیشنهاد را میخوانم و تصور میکنم منظور اکثر آقایان از پیشنهاداتی

که داده اند حاصل شده است و نظرشان همین بوده است ماده ۱۰ کلیه وجوه حاصله از فروش خالصات در بانک کشاورزی متمرکز و به ترتیب زیر به مصرف خواهد رسید

الف- نامیزان سی درصد از وجوه مذکور بوسیله دستگاه خالصات به مصرف هزینه های اجرائی این نامیزان خواهد رسید . ب- بقیه وجوه به بانک کشاورزی واگذار می شود که بر طبق اساسنامه بانک مزبور مورد استفاده قرار داده شود ضمن آنکه املاک ناشی از محکومیت دولت راجع باملاک خالصه و دیون قطعی و قانونی خالصات و چنین محکومیت های مالی ناشی از اجرائی ماده ۱۰ لایحه قانونی مصوب ۱۳۳۴ ر۳۲ کسبیه نهایی مشترک مجلسین از این محل تأدیبه می شود . تبصره ۱- واگذاری و تمویض املاک خالصه در قبال محکومیت دولت ممنوع است . تبصره ۲- وزارت کشاورزی از املاک مزروعی خالصه می تواند برای مزاد عمومی انتخاب کند این پیشنهادی است که با نظر آقای مکرّم تمهید شده و مهافت کردند این پیشنهاد حاشیه ای به شرح ذیل است : اولاً در بدو اجرائی این قانون در چند مورد خرج پیش آمده است این که گفته شده است هر در صد برای هزینه های اجرائی قانون گذشته میشود مگر هزینه های اجرائی موقوفه عهده افزایش است زیرا در قانون گفته شده کلیه املاک مشاع باید موقوفه شود و بعد املاک کلی که موقوفه میشود بطور کلی تمام املاک باید بصادحات ده هکتار و ده هکتار از فاریاب بودن و غیر فاریاب بودن تقسیم شود بنابراین نقش برداری می خواهد مساحی می خواهد هزینه های اجرائی می خواهد (صدرزاده) چقدر گذاشته اند تا میزان سی درصد می شود در این لایحه پیش بینی شده است که در نقاطی که از نظر عمران درازراضی لازم باشد شق نهر شود ایجاد سد شود وزارت کشاورزی مکلف است این اراضی را بعد از انجام این عملیات و این موضوعات بفروش رساند بنابراین اینها جز و هزینه های اجرائی این قانون هستند ۴- گفته ایم در نقاطی که اراضی برای فرهنگ ادمه میشود بایستی فنوآت غیر معموله را معور بکنند آباد بکنند و آب هم در اختیار این مؤسسات بگذارند بطور کلی از نظر تقسیم بین کشاورزان و از نقطه نظر بهبود وضع اراضی هزینه های تعلق خواهد گرفت در این لایحه مجلسی برای این نوع هزینه ها پیش بینی شده که تا میزان سی درصد باین مصرف برسد (اردلان) سی درصد زیاد است تا میزان سی درصد گفته شده است خرج قضی است و در بودجه کشور

در بودجه وزارت کشاورزی که اعتباری برای این منظور نیست که ما بگوئیم از محل آن اعتبار پرداخت کنند و اما اینکه گفته شده تا میزان سی درصد ممکن است است یعنی در صد خرج شود ممکن است در صد شود هر چقدر خرج مسلم و محقق اینکار بشود منظور این است که مجلسی برای پرداخت باشد (صدرزاده) هفتاد درصد هم میشود (ماده ۱۰ لایحه قانونی کشاورزی) است بانکه کشاورزی بر اساس آیین نامه ای که در رد که ضمن آن آیین نامه صندوقهای روستائی هم پیش بینی شده الان در بانک کشاورزی برنامه های برای تأسیس صندوق های روستائی مخصوصی داده شده و عملاً در اغلب نقاط صندوق روستائی تشکیل شده اجازه بدهیم ماده ۱۰ لایحه ای که الان مطرح است اگر سابقه بماند بعهده بعضی از آقایان که قصدشان این است که وجوه حاصله از فروش خالصات به بخش دره های بخش به مصرف برسد این تقاضای دولت اولاً وجه حاصله از خالصات اما ملکات است ای ملکات است و باید برای جاهائی که لازم است مناسب هست مصالحت و مقابله تخصیص داده شود و نه در یک بخش چون ممکن است یک بخش به وجه حاصله از خالصات نداشته باشد اصلاً آنجا لازم نباشد و در یک بخش دیگر که اصلاً خالصه نیست برای عمال و کارهای اصلاح و سایر مصالح احتیاج داشته باشند اگر مقصود این است که این وجه به مصرف صندوق های روستائی برسد منظور اینکه این املاک را آباد بکنند اصله فلسفه تشکیل بانک کشاورزی همین است که بانک کشاورزی به خرده مالکین کمک کند بوسیله خرید زمین های کشاورزی و سایر وسایل و مجبات عمران املاک را فراهم کند بنابراین در خصص صلاحیتدار در جائی که مورد علاقه آقایان هست و حق هم هست است بانک کشاورزی است (وجیر است) جناب آقای افخمر نماینده معتمد ضمن تبصره ای پیشنهاد کرده بودند که طبق قانون سابق سه میلیون تومان از وجوه فروش خالصات سرمایه بانک کشاورزی اضافه شود کاملاً این پیشنهاد ایشان صحیح است و باید هم عمل شود ما اینجا بطور اعم گفته ایم آنچه اضافه از مخارج دیگری که برای اجرای قانون و غیره در نظر گرفته ایم بقیه باید داده شود به بانک کشاورزی بنا بر این نظر جناب عالی هم در ضمن این ماده منظور شده است علیهذا با توجه به مطالبی که عرض کردم این پیشنهاد جامع و کامل است و آقای مکرّم هم قبول کردند که این پیشنهاد بجای پیشنهاد ایشان داده بشود اما یک مطلب در اینجا بایستی میباید که باید توضیح داده شود چرا گفتیم که محکومیت های مالی از این محل نباید

پرداخته شود چرا گفتیم که غرامت های ناشی از محکومیت های دولت از این محل داده بشود راجع بقرامت ها همانطور که توضیح داده شد در بودجه کشور اعتباری نیست مجلسی نیست که از آن محل ما بتوانیم اگر کسی نسبت بملکی دعوی داشت و دولت را محکوم کرد غرامتی بدهیم چون حق این است که حق بقدرت برسد همان طور که احکام در مورد افراد لازم الاجرا است در مورد دولت هم قابل اجرا است بنابراین بیشتر حرف نمیزنیم این مطلب قابل توجه است جناب آقای دکتر مشیر فاطمی می خواهم این مطلب را توجه داشته باشید و بعد هم رای بدهید باین جهت که فرمودید چقدر حرف مزمن این را از آن جهت بپوشی کردیم که محکومیت های مالی موقعی که حکم علیه دولت در دعا که نهائی صادر شد از محل هفتاد درصد غرامت آن داده بشود یک لایحه قانونی در کمیسیونهای مشترک مجلسین تصویب شده است که بر اساس آن لایحه دعوی دولت و افراد به حکم عمومی ارجاع نشود و در کمیسیون مخصوصی تصفیه بشود این لایحه بصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسید و تا وقتی که مجلس نفورده لازم الاجرا است در ماده ۱۰ پیش بینی شده که آن کمیسیون میتواند حکم بردوشه و آن ملک حکم بپرداخت بها بدهد اولاً در این ماده آمده ایم آن قسمت از ماده ۱۰ را که اجازه داده است که حکم برد بدهد این را بکنلی قبول نداریم باین جهت است که بگوئیم تعویض خالصات و دادن عین خالصات را ممنوع میکنیم تا وسیله ای فراهم شود که خالصات تقسیم بشود ولی اگر چنانچه این کمیسیون محکومیت مالی حکم داد مجلسی برای پرداخت آن باشد تصور میکنم با توجه بانکار و نظریات اکثریت آقایان نمایندگان محترم که بطور فردی با آقایان مذاکره کرده ام این پیشنهاد جامع تمام پیشنهاداتی است که راجع بماده ۱۰ داده شده و قائم مقام پیشنهاد آقای مکرّم است و استدعای تصویب آن را دارم رئیس- بک پیشنهادی رسیده که جایش همین حالا است و آن این است که هزینه های اجرائی بیست درصد بیشتر نباشد توجه بفرمائید قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم - هزینه های اجرائی تا میزان بیست درصد حداکثر باشد . اردلان رئیس- سی درصد را بیست درصد کرده اند آقای اردلان توضیحی دارید بفرمائید . اردلان- با اصلاحی که آقای مخبر معتمد بناظر جناب آقای وزیر پیشنهاد کرده اند اساساً بنده موافقم ولی اینکه گفته میشود که تا میزان سی درصد بدهیم همه آقایان

نماینندگان مسبقاً که هر مبلغی گفتند همه اش استفاده میشود بنابر این این حد اکثر را باید گفت که چقدر باشد حد اکثر بیست درصد نباید بیشتر قائل بشویم یعنی نباید بگوئیم که خالصات دولت را که تقسیم میکردید و یک ملک را بدو هزار نفر تقسیم میکردید این مؤسسات در آنجا نبود داشت هم کار عام المنفعه میکرد و هم یک کار میگرد شما آمدید در این پیشنهاد این موضوع را از بین برید فرض گرفتن رایا از بانک کشاورزی برای آباد کردن فئات باین تشریفات معنی ندارد اگر چنانچه این پیشنهاد را باین ترتیب اصلاح کنید که این مؤسسات را در دهائی که تقسیم بشود بانک کشاورزی بر طبق سابق عمل کند و تشکیل بدهد رفع اشکال میشود و اگر چنانچه بآن وضع باشد فاتحه این املاک خالصه که بر عاریا داده میشود باید خوانده شود در صورتیکه منظور اینست که این املاک از صورت بایر بیرون بیاید (مهندس اردبیلی) همان موقع بنده پیشنهاد کردم کاملاً صحیح است، حق تقدم معنی ندارد تجربه داریم راهی رفته ایم چرا از تجربه سابق استفاده نمیکنید نتیجه نگیرید (مشایخی) بنده توضیح میدهم) آن توضیح ندارد اگر نخواهید این املاک از بین برود هیچ گفتگو هم ندارد باید این نسبت را در نظر بگیرید آقا من خودم اگر بخواهم یک قرضی از بانک کشاورزی بگیرم سه ماه چهار ماه و پنج تا لازم دارد تشریفات دارد (سلطان مراد) بختیار حالا سرمایه ندارند؟ آتوقت رعیت کجا میتواند بگیرد؟ سرمایه هم که ندارند طبق تجربه ای که در فروش املاک علیحضرت همایون شاهنشاهی بدست آمده تجربه کرده ایم جمعیت تعاونی در املاک اگر اینطور شود فایده های نخواهد داشت جز اینکه یک عده بدبخت بر بدبختی افزوده شود در آتی هم هیچوجه نمی توانند استفاده ای که حالا میکنند بکنند . بک عده ای را بدبخت میکنند و املاک خالصه هم از بین میرود (صحیح است) (داراب) املاک خالصه بالآخره از دست آنها هم در می رود) رئیس - آقای مخبر مخبر (مشایخی) جناب آقای صرمی از نقطه نظر اینکه در املاک خالصه ای که تقسیم میشود وسایل عمران و آبادی بیشتر فراهم شود این توضیحات را فرمودند و منظورشان این بود که وجوه حاصله از فروش خالصات برای تأسیس صندوقهای روستائی تخصیص داده شود که آن صندوق محکوم کند بر عاریا (داراب) - آنها صندوق

موفقی میتواند پول بگیرد که موقع کار گذشته باشد آقای وزیر کشاورزی فراموش نفرمائید که یکی از معاصرین این قانون این بود که شرکت های تعاونی روستائی تولید و مصرف و صندوقهای روستائی و جمعیت های اعتباری محلی تشکیل میدادند (موسی- حلال) بانک کشاورزی میکند (در این دهائی که تقسیم میکردید و یک ملک را بدو هزار نفر تقسیم میکردید این مؤسسات در آنجا نبود داشت هم کار عام المنفعه میکرد و هم یک کار میگرد شما آمدید در این پیشنهاد این موضوع را از بین برید فرض گرفتن رایا از بانک کشاورزی برای آباد کردن فئات باین تشریفات معنی ندارد اگر چنانچه این پیشنهاد را باین ترتیب اصلاح کنید که این مؤسسات را در دهائی که تقسیم بشود بانک کشاورزی بر طبق سابق عمل کند و تشکیل بدهد رفع اشکال میشود و اگر چنانچه بآن وضع باشد فاتحه این املاک خالصه که بر عاریا داده میشود باید خوانده شود در صورتیکه منظور اینست که این املاک از صورت بایر بیرون بیاید (مهندس اردبیلی) همان موقع بنده پیشنهاد کردم کاملاً صحیح است، حق تقدم معنی ندارد تجربه داریم راهی رفته ایم چرا از تجربه سابق استفاده نمیکنید نتیجه نگیرید (مشایخی) بنده توضیح میدهم) آن توضیح ندارد اگر نخواهید این املاک از بین برود هیچ گفتگو هم ندارد باید این نسبت را در نظر بگیرید آقا من خودم اگر بخواهم یک قرضی از بانک کشاورزی بگیرم سه ماه چهار ماه و پنج تا لازم دارد تشریفات دارد (سلطان مراد) بختیار حالا سرمایه ندارند؟ آتوقت رعیت کجا میتواند بگیرد؟ سرمایه هم که ندارند طبق تجربه ای که در فروش املاک علیحضرت همایون شاهنشاهی بدست آمده تجربه کرده ایم جمعیت تعاونی در املاک اگر اینطور شود فایده های نخواهد داشت جز اینکه یک عده بدبخت بر بدبختی افزوده شود در آتی هم هیچوجه نمی توانند استفاده ای که حالا میکنند بکنند . بک عده ای را بدبخت میکنند و املاک خالصه هم از بین میرود (صحیح است) (داراب) املاک خالصه بالآخره از دست آنها هم در می رود) رئیس - آقای مخبر مخبر (مشایخی) جناب آقای صرمی از نقطه نظر اینکه در املاک خالصه ای که تقسیم میشود وسایل عمران و آبادی بیشتر فراهم شود این توضیحات را فرمودند و منظورشان این بود که وجوه حاصله از فروش خالصات برای تأسیس صندوقهای روستائی تخصیص داده شود که آن صندوق محکوم کند بر عاریا (داراب) - آنها صندوق

نیست) و آباد کند در توضیحاتی که قبلاً بر عرض مجلس شورای ملی رساندم میخواهم آقای صرمی توجه کنند که اولاً کمال مضروب اینست که تمام املاک ایران آباد شود و بانک کشاورزی هم بتواند بتمام رعایا کمک کند و تمام فنوآت مغرور به هم دادر شود و زمینهای غیر مزروعی هم آباد شود و املاک خالصه هم که تقسیم میشود به بهترین وجهی مورد استفاده واقع شود ۱۰ اگر بانک کشاورزی تاکنون آنطوریکه بایست باید برای این منظور کمک نکرده برای این بوده که پول نداشته سرمایه نداشته والا تمام آن منظور هایی را که توضیح فرمودید وظیفه بانک کشاورزی است باید بانک کشاورزی برای این منظور کم کم اقدام کند (صدرزاده) - باینه سده دوازده رعیت چطور میتواند استفاده کند؟ کارش بجائی نمیرسد) اگر ما بخوایم که در هر شهرستان یا در هر بلوک جناب آقای صدرزاده اگر در هر شهرستان و هر بلوک وجوه حاصله از فروش فقط فقط برای صندوق روستائی آن حدود داده شود این نقض غرض است این منظور باید بوسیله بانک کشاورزی که مرجع صلاحیتداری است انجام بشود من تصور میکنم که هیچ اختلافی بین نظر من و آقایان نباشد رئیس - بالاخره تأسیس صندوق تعاون روستائی هم بعهده بانک کشاورزی است نظر آقای وزیر کشاورزی چیست؟ وزیر کشاورزی - عرض کنم نسبت به بیست درصد بنده میخواستم یک توضیحی برای آقایان داده شود که تومی ایجاد نشود که تصور بفرمائید از فروش خالصات یک پول زیادی عایدمان میشود هیچوجه اینطور نیست برای اینکه آنطور که لایحه تنظیم شده بود که سه دانگ کمتر را بزیاید بفرشویم ممکن بود یک پول قابل پیدا شود و ممکن بود با بیست درصد یک کاری کرد حالا که نظر آقایان اینست که از ۳ دانگ کمتر هم تقسیم شود بین رعیت و قیمت آن ۲۰ ساله و ۱۰ ساله وصول شود تنها مخارج وصول را آقایان در نظر بگیرند که بایستی مثلاً یک زمین هزار تومانی را بدهیم ۲۰ ساله و مأمور راه بیفتند هر سال برود آنجا آیا بتواند بگیرد آیا زمین که توی شهر نیست اگر باشد خیلی کم است همه جاهای خرابه و کاروانسرا است آن که تقسیم میشود املاک مزروعی گرفته شود آنوقت دیون مسلمی خالصات خواهد داشت که آنرا باید از این محل بپردازد که این را آقای مخبر فرمودند بملاده در لایحه دعوی اشخاص علیه دولت وقتی کمیسیون رای داده که در قبال اراضی دولت تصرف کرده بقیه آنرا بپردازد

آنها هم باید از همین محل بپردازد اینها را اگر حساب کنید چیزی نمیماند اگر آقایان در نظر دارند که هیچگونه آبادی نشود بنده قبول دارم ولی اگر میل دارید آبادی بشود و توی این املاک یک کاری بکنند یک آبادی بکنند یک نهری در بیاورند تصور میکنم بیست درصد بجائی نرسد تا میزان همان سی درصد در نظر گرفته شود البته اگر بیست درصد شد چه بهتر و اگر نشد ناقص نماند . رئیس - آقای اردلان برای ۲۰ درصد برای ۳۰ درصد (عده ای از نمایندگان - ۲۰ درصد باشد) (عده دیگر از نمایندگان - ۲۵ درصد) (صدرزاده) - با ۳۰ درصد موافقم رئیس - پیشنهاد من بر طبق اصلاح قسمت (الف) مجدداً قرائت میشود (شرح ذیل خوانده شد) الف- نامیزان ۲۰ درصد وجوه مذکور بوسیله دستگاه خالصات به مصرف هزینه های اجرائی این قانون خواهد رسید مهندس اردبیلی - منصرف شد این قانون عوض شد صدرزاده - باین پیشنهاد این قانون عوض شد دکتر جزایری - این که بکنلی عوض شده فایده ندارد) (مشایخی) - وظیفه بانک کشاورزی همین است) (دکتر جزایری) - احتیاج ندارند که این قانون تصویب شود بکنلی عوض کردند) (صدرزاده) - بنده یک تذکری دارم) رئیس - مطابق کدام ماده؟ صدر زاده - عرض میکنم این وضعی که آقایان اتخاذ کرده اند بدون این که مطالعه بشود پیشنهاد میدهند نمیتوانیم رای بدهیم این قانون مطالعه شده بحث شده در آن رئیس - بحث شده دلیل نمیشود که پیشنهاد دهند، آقای وزیر کشاورزی وزیر کشاورزی - برای اینکه جمع نظر آقایان محترم بشود تقاضا میکنم یکی از آقایان پیشنهاد دهند آن هفتاد درصد (اردلان) - ۷۰ درصد است) بقیه آن هر چه هست مطابق اساسنامه بانک کشاورزی برای املاک خالصه باشد (صدرزاده) هیچوجه قبول نداریم) (همه نمایندگان) رئیس - آقایان بکنند اید بهفهم چرا سروصدا میکنند وزیر کشاورزی - در بانک کشاورزی صندوقهای روستائی هم هست اگر قرار شد این پول بانک کشاورزی داده شود بنده نیامانم اگر در املاک خالصه نخواهند آنها را مصرف کنند بجای دیگر مصرف شود بنده میترسم که قسمت اعظم آن منحرف شود برود جاهای دیگر) (همه نمایندگان) (زنک رئیس) رئیس - این قسمت علاوه شود

قسمت ب قرائت می شود آقایان توجه کنید (شرح زیر قرائت شد) ب - بقیه وجوه بیانات کشاورزی واگذار میشود که طبق اساسنامه بانک مزبور وجه چنین برای تأسیس صندوق روستائی در دهات خالصه مورد استفاده قرار داده شود ضمناً غرامتهای ناشی از محکومیت دولت راجع باملاک خالصه و دیون قطعی و قانونی خالصات و هم چنین محکومیت های مالی ناشی از اجرای ماده ۱۰ لایحه قانونی مصوب ۱۳۳۴ ر۳۲ کمیسیونهای مشترک مجلسین از این محل تأدیبه میشود رئیس - آقایان که با این پیشنهاد موافقت قیام کنند (عده ای برخاستند و عده ای برخاسته مجدداً نشستند) آقایان تأمل کنید شماره شود (پس از شماره نتیجه قطعی معلوم نشد) این رای مشکوک شد باید باورقه رای گرفت (مشایخی) - اجازه میفرمائید مجدداً توضیح بدهم (توضیح اگر کم باشد همه میفهمند ولی نطق که شد گوش نمی دهند حالا دوم تیره قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد) ماده ۱۰ - کلیه وجوه حاصله از فروش خالصات در بانک کشاورزی متمرکز و به ترتیب زیر به مصرف خواهد رسید : الف- نامیزان بیست و پنج درصد وجوه مذکور بوسیله دستگاه خالصات به مصرف هزینه های اجرائی این قانون خواهد رسید ب - بقیه وجوه بیانات کشاورزی واگذار میشود که بر طبق اساسنامه بانک مزبور و همچنین برای تأسیس صندوق روستائی در دهات خالصه مورد استفاده قرار داده شود ضمناً غرامتهای ناشی از محکومیت دولت راجع باملاک خالصه و دیون قطعی و قانونی خالصات و هم چنین محکومیت های مالی ناشی از اجرای ماده ۱۰ لایحه قانونی مصوب ۱۳۳۴ ر۳۲ کمیسیونهای مشترک مجلسین از این محل تأدیبه میشود تبصره ۱- واگذاری و تمویض املاک خالصه در قبال محکومیت دولت ممنوع است . تبصره ۲- وزارت کشاورزی از املاک مزروعی خالصه میتواند برای مزاد عمومی انتخاب کند رئیس - باورقه اخذ رای میشود آقایان که موافقت ورقه سفید میدهند (اسامی آقایان نمایندگان بترتیب ذیل بوسیله آقای جلیلی (متنی) اعلام در محل نطق اخذ رای بعمل آمد آقایان : عداد ترتیبی : کریمی . صفاری . د کتر سعید حکمت . مهندس اردبیلی . بهادری . موسوی . صادق . پوشوری . احمد فرامرزی . اعظم زنگنه . مشایخی . مهندس جفرودی . شادمان . تیمورتاش . د کتر بیبا

اخوان - سلطان مراد بهتیار - مکرم - رضایی افغنی - شوشتری - رضا افشار - پورسرتیب محمود محمودی - غضنفری - عباسی - د کتر وکیل - ایلخانی زاده - محسن اکبر - بیات ماکو - سهرابیان - سالار بهزادی - بوداغیان افشار صادقی - صامی - صدر زاده - د کتر افشار - داراب - ازباب - دکتر آهی - فرا کزلو - پورپور - صدیقی - امیر احتشامی - اردلان - خاکباز - د کتر مشیر فاطمی - مرضی حکمت - پناهی - نقه الاسلامی - کی نژاد - د کتر امیر نیرومند - توماج - بزرگ نیا - د کتر سید امامی - فریسی - مهدوی - عاملی - کدیور قنات آبادی - شاداو - جلیلود - تقضلی - فریدار آکی - دولت آبادی - درخشش - د کتر جزایری - د کتر شاهکار - د کتر عمید سید احمد صفائی - عمیدی نوری - هدی - نصیری - د کتر پیرنیا - امیر ابراهیمی - عرب شیانی - باقر بوشهری - حمیدیه - جلیلی - فرود - کیو - استخر - دهقان - پیراسته - پرومند

(آراء ماخوذه شماره شد ۵۶ و رده موافق ۱۶ و رده مخالف هشت ورقه سفید بدون اسم شماره شد)

رئیس - اصلاح ماده ۱۰ با کثرت ۵۶ رای موافق تصویب شد

د کتر سید امامی - د کتر وکیل - تقضلی نصیری - شوشتری - عباسی - اکبر - استخر - پیراسته - هاد تربتی - صادق بوشهری - خاکباز - فریسی - افشار صادقی - موسوی - شادمان - مهندس جفرودی - احمد فرامرزی - بوداغیان - دکتر آهی - ارباب - بیات ماکو - عزیز اعظم زنگنه - مکرم - افغنی - بهادری - اخوان - محمودی - سالار بهزادی - ایلخانی زاده - پناهی - فرا کزلو - امیر احتشامی - د کتر مشیر فاطمی - شاداو - کیو - مهدوی - اردلان - پورپور - فریدار آکی - بزرگ نیا - جلیلود - عاملی - مرضی حکمت - کدیور - دولت آبادی - مین راده - د کتر شاهکار - یدانه ابراهیمی - دهقان - حمیدیه - فرود - جلیلی - عرب شیانی - هدی

اسامی مخالفین - آقایان: نقه الاسلامی - د کتر افشار - توماج - صدر زاده - کی نژاد باقر بوشهری - صفاری - پرومند - د کتر بیات - د کتر جزایری - داراب - صامی - درخشش - رضا افشار - کریمی - رضایی

ورقه سفید علامت امتناع ۸ برک

رئیس - حالا پیشنهاد ها قرائت میشود

یکی از نمایندگان - باین رای دیگر لازم نیست

رئیس - علی ای حال قرائت میشود

۱۰ اضافه شود، تبصره - واگذاری و یا تویض اراضی و املاک خاصه در مقابل محکومیت های دولت و داورها ممنوع است.

صادق نراقی

رئیس - این در قانون هست دیگری قرائت شود

(شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم در آمد فروش خالصجات هر شهرستان و توابع بصرف عمران همان شهرستان برسد

مهدی ارباب

رئیس - این را هم که قرار شد به بانک کشاورزی بدهند دیگر مورد ندارد

ارباب - اجازه بدهید عرض کنم منظور بنده اینست که درآمد خالصه بلوچستان خرج تهران نشود

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد) اینجانب پیشنهاد میکنم قسمت دوم بند الف اینطور اصلاح شود:

پنجاه درصد دیگر جزء سرمایه بانک کشاورزی خواهد شد

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم بمخالف ماده ۱۰ لایحه فروش خالصجات بطریق زیر اصلاح شود:

الف - پنجاه درصد از آن وجوه بمنظور توسعه صندوقهای روستائی فعلی بانک کشاورزی در سراسر کشور و همچنین تأسیس شرکت های تعاونی روستائی تولید و مصرف بوسیله بانک مزبور و دادن وام کلی و جزئی از طرف مؤسسات مذکور

بکشاورزان بخشی که خالصجات مورد فروش در آن واقع است طبق آیین نامه مخصوص در بانک کشاورزی بحساب مخصوص گذارده و بعنوان سرمایه بمؤسسات مذکور پرداخت نمایند

مهندس جفرودی

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت شود

(شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم ماده ده بشرح ذیل اصلاح شود:

کلیه وجوه حاصله از فروش خالصجات به بانک کشاورزی تحویل و بر سرمایه بانک کشاورزی افزوده میگردد و چنانچه در آمد خالصجات برای عمران و اصلاح خالصجات بایر کافی نباشد وزارت کشاورزی مجاز است که هزینه را پس از تصویب کمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی بدون ربح از بانک کشاورزی قرض بگیرد و قرضه مزبور را در آمد او اگر کافی نباشد از محل فروش خالصه بایر که آباد شده و فروش میشود مسترد نماید ولی این قرض بهیچوجه نباید از ۵۰ درصد وجوه تحویلی به بانک کشاورزی تجاوز نماید

مهندس اردبیلی

مختصری میخوانم عرض کنم کمیسیون کشاورزی صالح برای تصویب این لایحه بوده اصلاحات آنرا منصرف کردند آقای رئیس

رئیس - خوب این رای مجلس بود که داد و اصلاح شد

مهندس جفرودی - جناب آقای جعفری استاندار کیلان در رفع مشکلات بندر پهلوی و مخصوصاً رفع خرابی پل توجه زیادی کردند تلگرافی کرده اند عمده زیادی و از ایشان تقدیر کرده اند که تقدیم مقام ریاست میکنم، همچنین در کاشان فضات دادسرای کاشان در رفیع غائله اشرار توجه زیادی کرده اند و تلگرافی شده که تقدیم مقام ریاست میکنم

قنات آبادی - آقای جفرودی این مربوط بکدام ماده بود؟

از پرداخت پول تبر و کلیه هزینه های عوارض مربوطه معاف است و حق التعمیر دفاتر اسناد رسمی بمعهد بشکاه خالصجات خواهد بود

تبصره - املاک پهلوی که به رها یا فروخته میشود مشمول این ماده میباشد

حق التعمیر بمعهد اداره املاک پهلوی خواهد بود

شوشتری - مخالفم

رئیس - میگوید که رعایا ندمند ما مخالفید میگوید رعایا بدهند؟

شوشتری - تفسیر عرض دیگری دارم

رئیس - بفرمائید پول را اداره خالصجات و اداره املاک میدهد که زارع پول ندهد

شوشتری - بنده مخالفم با آن قسمت املاک پهلوی را قاطی کردن، آن یک وضعیت خاصی دارد

عبدالصاحب صفائی - خود دولت کرده

شوشتری - آن املاک خاصی است یا نه؟

رئیس - از رعیت میگرفتند حالا میگویند نگینند

شوشتری - اجازه بفرمائید شما راجع با املاک خالصه از نظر دولت دارین صحبت میکنید املاک پهلوی مالک و وضعیت خاصی دارد و قاطی کردن آن باین سابقه بدی میشود، بنده باین جزء مخالفم این مالک خاصی دارد

رئیس - آقایانی که با این تبصره موافقت قیام کنند (اگر برخاستند) تصویب شد

خلافه این تبصره املاک پهلوی که به رها یا فروخته میشود مشمول این ماده میباشد

حق التعمیر بمعهد اداره املاک پهلوی خواهد بود

شوشتری - مخالفم

رئیس - میگوید که رعایا ندمند ما مخالفید میگوید رعایا بدهند؟

شوشتری - تفسیر عرض دیگری دارم

رئیس - بفرمائید پول را اداره خالصجات و اداره املاک میدهد که زارع پول ندهد

شوشتری - بنده مخالفم با آن قسمت املاک پهلوی را قاطی کردن، آن یک وضعیت خاصی دارد

عبدالصاحب صفائی - خود دولت کرده

شوشتری - آن املاک خاصی است یا نه؟

رئیس - از رعیت میگرفتند حالا میگویند نگینند

شوشتری - اجازه بفرمائید شما راجع با املاک خالصه از نظر دولت دارین صحبت میکنید املاک پهلوی مالک و وضعیت خاصی دارد

نامه های این قانون از طرف وزارت کشاورزی با اطلاع وزارت دارائی تنظیم و پس از تصویب کمیسیون های مجلسین تبصره آن که مردم که مشترکانشکن میشوند بموقع اجرا گذارده شود

علت هم اینست که اگر این لایحه قرار باشد به کمیسیون های مختلف برود - مهتها طول میکشد و بزودی انجام نمیشود

پیشنهاد بنده اینست که این کمیسیونها مشترکاً تشکیل شود و این آیین نامه را بر حده اجرا زودتر در بیارند (صحیح است)

مشایخی - مخیر کمیسیون - وزارت صفائی - بنده عرض زیادی ندارم فقط درین جمله نوشته شده ...

رئیس - بفرمائید اینجاریست ترتیبون صفائی - بنده مخالفم باین قسمت از دلعاظ است یکی در این قسمت نوشته شده با اطلاع وزارت دارائی بنده نفهمیدم منظور از این اطلاع چیست؟ یعنی وزارت دارائی هم باید نظر قضی بدهد یا اینکه یک نسخه برایش بفرستند اگر مقصود اینست که یک نسخه برایش بفرستند این ذکرش لزومی ندارد اگر مقصود اینست که وزارت دارائی هم موافق این آیین نامه باشد پس با اطلاع صحیح نیست باید بنویسند با نظر وزارت دارائی - این یک مصوب توجه بفرمائید

جناب آقای مهندس طالقانی این کلمه با اطلاع صحیح نیست اگر مقصود اینست که وزارت دارائی تصویب کند پس باید اینجا بموافقت باشد بنابراین با اطلاع صحیح نیست و مطلب دوم اینست که این عده زیاد چه لزومی دارد؟ داد گستری و دارائی و کشاورزی پس بنویسید همه هیأت دولت یک دست و تلگراف هم اضافه کنید، این کار را تأخیر میاندارد در تدوین آیین نامه بنده متقدم که آیین نامه که در کمیسیون مجلسین مورد موافقت واقع میشود بمقتدر وزارت کشاورزی بنویسند و تصویب کمیسیون مجلسین برسد کافی است وزارت کشاورزی بنویسد بعد برود وزارت دارائی تصویب کنند بعد برود وزارت داد گستری این برای شش ماه دیگر هم به نتیجه نمیرسد

پیشنهاد بنده اینست که وزارت کشاورزی آیین نامه را تنظیم کند یا وزارت دارائی هم نظر داشته باشد

در اینجا بطوریکه اطلاع داریم این لایحه از دو کمیسیون آمده یکی کمیسیون کشاورزی یکی کمیسیون دارائی الان هم مخیر کمیسیون دارائی اینجانسته و دفاع میکنند و گزارش کمیسیون کشاورزی را کنار گذاشتیم و گزارش کمیسیون دارائی را اساس قرار دادیم، این بدست باینکه مجلس شورای ملی دارد لایحه را طوری وضع میکند که مخیر کمیسیون دارائی نباشد و گزارش مال دارائی است و حق هم باید باشد برای اینکه در هر حال این املاک جزء دارائی مملکت است جزء مایملک ملت ایران است که با نظر وزارت کشاورزی

اداره میشود اینست که بنده صوب وزارت دارائی را قید کردم و اگر وزارت دارائی را حذف کنیم صحیح نیست

باید این آیین نامه بنظر هر دو تنظیم شود

وزارت کشاورزی تنظیم کند و وزارت دارائی هم تصویب کند بعد بیورند در مجلس در کمیسیون های مجتبین مشترکاً رسیدگی شود

پیشنهاد بنده اینست که مردم که مشترکانشکن میشوند بموقع اجرا گذارده شود

پیشنهاد بنده اینست که این کمیسیونها مشترکاً تشکیل شود و این آیین نامه را بر حده اجرا زودتر در بیارند (صحیح است)

مشایخی - مخیر کمیسیون - وزارت صفائی - بنده عرض زیادی ندارم فقط درین جمله نوشته شده ...

رئیس - بفرمائید اینجاریست ترتیبون صفائی - بنده مخالفم باین قسمت از دلعاظ است یکی در این قسمت نوشته شده با اطلاع وزارت دارائی بنده نفهمیدم منظور از این اطلاع چیست؟ یعنی وزارت دارائی هم باید نظر قضی بدهد یا اینکه یک نسخه برایش بفرستند اگر مقصود اینست که یک نسخه برایش بفرستند این ذکرش لزومی ندارد اگر مقصود اینست که وزارت دارائی هم موافق این آیین نامه باشد پس با اطلاع صحیح نیست باید بنویسند با نظر وزارت دارائی - این یک مصوب توجه بفرمائید

جناب آقای مهندس طالقانی این کلمه با اطلاع صحیح نیست اگر مقصود اینست که وزارت دارائی تصویب کند پس باید اینجا بموافقت باشد بنابراین با اطلاع صحیح نیست و مطلب دوم اینست که این عده زیاد چه لزومی دارد؟ داد گستری و دارائی و کشاورزی پس بنویسید همه هیأت دولت یک دست و تلگراف هم اضافه کنید، این کار را تأخیر میاندارد در تدوین آیین نامه بنده متقدم که آیین نامه که در کمیسیون مجلسین مورد موافقت واقع میشود بمقتدر وزارت کشاورزی بنویسند و تصویب کمیسیون مجلسین برسد کافی است وزارت کشاورزی بنویسد بعد برود وزارت دارائی تصویب کنند بعد برود وزارت داد گستری این برای شش ماه دیگر هم به نتیجه نمیرسد

پیشنهاد بنده اینست که وزارت کشاورزی آیین نامه را تنظیم کند یا وزارت دارائی هم نظر داشته باشد

در اینجا بطوریکه اطلاع داریم این لایحه از دو کمیسیون آمده یکی کمیسیون کشاورزی یکی کمیسیون دارائی الان هم مخیر کمیسیون دارائی اینجانسته و دفاع میکنند و گزارش کمیسیون کشاورزی را کنار گذاشتیم و گزارش کمیسیون دارائی را اساس قرار دادیم، این بدست باینکه مجلس شورای ملی دارد لایحه را طوری وضع میکند که مخیر کمیسیون دارائی نباشد و گزارش مال دارائی است و حق هم باید باشد برای اینکه در هر حال این املاک جزء دارائی مملکت است جزء مایملک ملت ایران است که با نظر وزارت کشاورزی

اداره میشود اینست که بنده صوب وزارت دارائی را قید کردم و اگر وزارت دارائی را حذف کنیم صحیح نیست

باید این آیین نامه بنظر هر دو تنظیم شود

میرسد از کارمندان فعلی بنگاه خالصجات کسر خواهد شد بطوریکه حداکثر از کارمندان که باقی بمانند از صدی بیست کل کارمندان خالصه تجاویز نمایند بالاخره خالصه ای که از بین میرود از کارمندان هم باید از بین برود و این نتیجه خواهد شد که به منظور باشد و با ادارات دیگر نروند منظور اینست که گزارش کمیسیون کشاورزی را در نظر بگیرد

رئیس این را استرداد بکنید چون کارمند دولت هستند و بجای دیگر منتقل میشوند آقای کریمی با این پیشنهاد مخالفید؟

کریمی - بلی

رئیس - بفرمائید

کریمی - بنده تعجب کرده که جناب آقای مهندس اردبیلی پیشنهاد کردند که کارمندان را از بین ببرند

معنی از بین بردن را که میدانیم اینها همه کارمندان رسمی هستند و دارای سابق هستند دارای رتبه هستند چطور ممکن است که آنها را از بین ببرند؟

مهندس اردبیلی - پس گرفته ام آقای کریمی دیگر حرفی ندارم

رئیس - رأی گرفته میشود بماده ۱۲ آقایانی که موافقت قیام کنند (اگر برخاستند) تصویب شد

تبصره - به نسبت آنچه از خالصجات که بفروش میرسد از کارمندان فعلی بنگاه خالصجات کسر خواهد شد

بظوریکه حداکثر از کارمندان که باقی بمانند از صدی بیست کل کارمندان خالصه تجاویز نمایند

مهندس اردبیلی - اجازه بفرمائید توضیح بدهم (کریمی بنده مخالفم) بنده تعجب میکنم آقایان بدون اینکه توجه بفرمائید بلا لایحه ای رای میدهند (عده ای از نمایندگان - ابدا) (عبدالر حمن فرامرزی - صحیح است)

اجازه بفرمائید این لایحه اول بکمیسیون کشاورزی آمده، کمیسیون کشاورزی تخصص این کار را دارد بکنده ای که اینجا نوشته اند اطلاعات کافی دارند این لایحه را آنطوریکه باید بفتح مملکت تمام شود تنظیم کرده اند همانطوریکه ملاحظه فرمودید

میرسد از کارمندان فعلی بنگاه خالصجات کسر خواهد شد بطوریکه حداکثر از کارمندان که باقی بمانند از صدی بیست کل کارمندان خالصه تجاویز نمایند بالاخره خالصه ای که از بین میرود از کارمندان هم باید از بین برود و این نتیجه خواهد شد که به منظور باشد و با ادارات دیگر نروند منظور اینست که گزارش کمیسیون کشاورزی را در نظر بگیرد

رئیس این را استرداد بکنید چون کارمند دولت هستند و بجای دیگر منتقل میشوند آقای کریمی با این پیشنهاد مخالفید؟

کریمی - بلی

رئیس - بفرمائید

کریمی - بنده تعجب کرده که جناب آقای مهندس اردبیلی پیشنهاد کردند که کارمندان را از بین ببرند

معنی از بین بردن را که میدانیم اینها همه کارمندان رسمی هستند و دارای رتبه هستند چطور ممکن است که آنها را از بین ببرند؟

مهندس اردبیلی - پس گرفته ام آقای کریمی دیگر حرفی ندارم

رئیس - رأی گرفته میشود بماده ۱۲ آقایانی که موافقت قیام کنند (اگر برخاستند) تصویب شد

تبصره - به نسبت آنچه از خالصجات که بفروش میرسد از کارمندان فعلی بنگاه خالصجات کسر خواهد شد

بظوریکه حداکثر از کارمندان که باقی بمانند از صدی بیست کل کارمندان خالصه تجاویز نمایند

مهندس اردبیلی - اجازه بفرمائید توضیح بدهم (کریمی بنده مخالفم) بنده تعجب میکنم آقایان بدون اینکه توجه بفرمائید بلا لایحه ای رای میدهند (عده ای از نمایندگان - ابدا) (عبدالر حمن فرامرزی - صحیح است)

اجازه بفرمائید این لایحه اول بکمیسیون کشاورزی آمده، کمیسیون کشاورزی تخصص این کار را دارد بکنده ای که اینجا نوشته اند اطلاعات کافی دارند این لایحه را آنطوریکه باید بفتح مملکت تمام شود تنظیم کرده اند همانطوریکه ملاحظه فرمودید

ما بین زارع و خرده مالک باخالص هست این را بگذاریم که بعداً کم بیرون چندین سال طول میکشد و باعث این خواهد بود که این قانون خوب اجرا نشود بیک اعتراضی یک خرده مالک میکند با خالصه با اعتراض می کند و می رود بعداً کم و این تاخریان عارضی را طی کند از مزاج به روی پروداستیناف و از استیناف پرودا نیز و بر کرد در سالها طول میکشد اینجا اصولاً جناب آقای وزیر هم موافق بودند ولی گفتند محدود شود حالا بنده آقای مسعودی در رد مبلغ صلاح میدانم ولی در مطلب درست میدانم یعنی بنده میگویم خرده مالک و زارع اگر قیمت را محدود کردید رئیس خالصه میگوید این ۵ هزار تومان نیست و پنج هزار و صد تومان است باید کارشناسی باید کرد شناسی کی بیاید وقت ندارد کار دارند و این باعث خواهد شد که کار معلول شود در صورتی که وقتی محدود کردیم بخرد مالک و زارع اصلاً بیک مالک شدن داندکی و داندکی با اصلاً بیک مالک شدن داندکی و داندکی و حتی بیک داندکی هم شامل نمیشود و این توضیحی که بنده الان عرض میکنم و همه هم موافقت خواهند فرمود که مقصود بنده مالک ۶ دانگی حتی یک دانگی هم نیست (عبدالصاحب صفائی این را در متن پیشنهاد اضافه فرماید) خرده مالک و زارع که با خالصه طرف است این در حکمت حل شود آمدیم یک چیزی هم بزراع را در ادعای اشکالی ندارد اما اصل آنرا دارم میفرموی درمجا که اشکالاتی که داریم که تمام ما را حل راضی کند که این زارع حق دارد با ندارد زمین دارد خانه دارد زحمت کشیده بنده در این جا هائی رفتم آقایان نامردگان فارس میدانند در اردکان زارع زفته این سنگ را کند خاک را از یکجائی آورده و درخت کاشته می سال چهل سال طول کشیده این درخت کردو حمل آمده حالا بگویم این مال من است بامال او است یا یک خانه ای ساخته در دشتی و در دشتان اینجا برای مثل عرض میکنم بنده پیشکار مالی میفرس بودم اگر یادشان باشد آنوقت در آمد تریاک و خالصات و بعضی چیزها را بشون اختصاص دادند که اینها اختصاصاً مال بشون هستند تلگرافانی میفرسند حالا احتراماً آدم میفرسند ای بابی آورده بودند آنجا و رفتند خود این قسمت را بشون بد تلگرافی کرده بودند اعلم حضرت شاهنشاهی که این اراضی دشتان مال خالصه است و عایدات را بشون میدهد بنده حوائع عرض کردم که برای من پیشکار مالی بسیار سهل است که ستون پول مالیات را بردارم بگذارم خالصه این پول را میدهد پولی این مردم مالکند و این یک کله را در زنی که با ایشان عرض کرده اند دشتان نامش خالصه است این خلاف است این از است این صدق است ولی حالا که میفرمائید این پول را بشون میدهد چه فرق می کند عایدات را اسسرها میگذاریم خالصه امالین را تصور نکنید که خالصه است

حالا این اختلافات صلاح نیست که بیون مشترک هم محدود کرده نوشته که اختلافات مردم بادولت و دولت بامردم بکمیسیون معینی بروی آقا بیک مردمی که در کرمان یا کردستان یا فارس هستند از کجاست نشان بهمشترک تیز میروند این مستشاران نیز بقدر کفایت کار دارند که من دیگر برایشان یک کار اضافی درست نکنم آنجا در محل بطور کدخداهانگی و حکمت طوری فروش بروی قانون ملی شود والا تا باین میماند

مسعودی - بسیار خوب است آقای صفائی رئیس - عیبی هم ندارد بعداً کم بیرون آقای عبدالصاحب صفائی

صفائی - در آن جلسه ای که این پیشنهاد مطرح شد جناب آقای مسعودی تشریف نداشتند آن روز بنده مخالفت کردم (از باب - خوب کاری نکردید) آن روز عرض کردم که جناب آقای اردلان حتماً با حسن نیت این پیشنهاد را میفرمائید و همه آقایان هم در حسن نیت جناب آقای اردلان شکی ندارند ولی باید دید از قانون کی استفاده میکنند اگر مطلب در این حدود باشد که خرده مالکین از این پیشنهاد استفاده کنند بنده صددر صد موافقم ولی بنده میترسم حالا عبارت را دیدم خواستم از این اعراض دقت کنم تا عرض آقایان برسانم که ابدا خرده مالکین از این پیشنهاد استفاده نمیکنند چهار پنج تا اختلاف عمومی که در دوسه نطقه از ایران هست از قبیل خوزستان و دوسه نطقه دیگر که از هزارها هکتار تجاوز میکند و یک دعای چهارچهل بنجامه سال است فقط آنها استفاده میکنند بنابراین اگر موضوع استفاده خرده مالک بمعنی واقعی باشد تنها بنده موافقم و منقسم بلکه همه آقایان صددر صد موافقت و این کار کاملاً صحیح است ولی بدانید خرده مالکین کوچک یعنی زارع و چوپان با خالصه اختلاف ندارند هر چه بوده تا حالا حل شده و شما هیچ بجای ایران را پیدا نمیکنید که زارع با اداره خالصه اختلاف پیدا کند تقریباً در همه جا فروغ نه است در هیچ کجا زارع با خالصه دولت اختلاف ندارد ، اختلاف با مالکین عمده است اختلاف در بلوچستان در دشتستان در خوزستان است که اختلاف بیکه و دوده و سده و بیشر است اگر حقیقت این باشد خود جناب آقای اردلان هم بقین دارم موافق نیستند و ابداً میل ندارند سوع استفاده شود بنابراین بنده عبارت را میخوانم اگر در حدود زارع باشد بنده عرض ندارم نوشته است در صورت اختلاف نسبت با راضی و عیان املاک ما بین زارعین و خرده مالک و خالصه (یکی از نمایندگان - با خالصه) (اردلان - بلی با خالصه) مورد اختلاف بطور حکمت حل خواهد گردید

اگر همین است آقایان بنده موافقم

در هر حال برای اینکه در صورت مجلس قبده باشد و مردم جز نشود اختلاف مالکین چون خرده مالک یعنی کسی که مقدار کمی ملک داشته باشد یعنی یک میرا خور میخواند یک دونه پنج دانگ و نیمی را هم بگویند خرده مالک و گاهی میشود (یک نفر از نمایندگان - تصریح کرده اند کمتر از یک دانگ) آقایان اگر تأمل داشته باشید و عصبانی نشوید عرض میکنم چون اغلب مالکین بزرگ املاکشان را تقسیم کرده اند بین اعقاب و اولاد و پسرهایشان بعد شده اند خرده مالک و بنده از این قبیل خرده مالکها اطلاع دارم و از این سوای هم مسبوکم پس خرده مالک را تبدیل کنید بزراع در صورت اختلاف زارعین با خالصه و اگر این کله خرده مالک قابل بحث و قابل کشمش است ، در هر حال در اصل قضیه (مسعودی - آقای صفائی نظر خود را میفرمائید) جناب آقای مسعودی هر ناطق که پشت تریبون می آید مسلماً نظر خودش را میگوید بنده که نظر جناب عالی را نگویم مطمئناً نظر خودم را میگویم استفاده میکنند آقایان اگر آخر وقت خسته هستند وسیله نهند که املاک خالصه بدست زارع برسد و بدست یک عمه معینی برسد (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر کشاورزی میفرمائید

وزیر کشاورزی - آن روزی که این پیشنهاد اینجا مطرح شده بود بنده نظر دولت را عرض کردم خدمت آقایان و آقایان تصدیق فرمودند و بقین دارم که جناب آقای اردلان که پیشنهاد دهند محترم هستند نظرشان هست که آن خرده مالک ها و آن خرده یاها که ۲۰۰ تومان و ۳۰۰ تومان ۵۰۰ تومان اختلاف با خالصه دارند این طبقه اختلافشان را زود تر حل میکنند از اینجهت که بنده عرض کردم که یک یلافونی قابل بشوید یک مدی یک حدی قابل بشوید برای اینکه اینجا این قانون را آقایان وضع میفرمائید پس فردا این قانون میشود یک یورقه کاغذ و میروند در فلان گوشه ملک و بدست فلان مأمور میروند که تحصیل آن ابتدائی دارد آیا او میتواند این قانون را اجرا کند ؟ در حالی که اگر بنده که صد میلیون پول دارم و شخصاً دارم زراعت میکنم از من میروند تو رعیتی میگویم بلی و اگر در تامل داشته باشم میگویم تو رعیتی میگویم بلی اگر هزارتا ملک نصفش مال من است ربعش مال من است (احسن) باز میگویم من خرده مالک این که نمیشود تقاضای بنده اینست که یک حدی قابل بشوید یک حد اکثری قابل

بشوید بفرمائید هزار تومان هزار تومان ده هزار تومان ، تا یک مبلنی معین باشد بنده حرفی ندارم از آنکه تجاوز کند و بالاتر برود ، اگر فرضاً از ده هزار تومان بیشتر اختلاف بین خرده مالک و خالصه پیدا شد بعداً گناه برود با این اصلاح بنده مخالفم ، دیگر عرضی ندارم

رئیس - آقای صدر زاده اگر نظر مبارک را لطفاً کنید تا دوباره قرائت کنم و آقایان توجه بفرمائید ، شأن نمایندگان محترم و مجلس شورای ملی آن است که شأن آقای شوشتری را بگذارند که بخت برآید و اتفاق نداشته باشند این موضوع در تبصره ذیل ماده اول نوشته شده بود که مزراع سنگسر و قوش و عظیم و صحرای داودی بنیت عادلانه از بیابانی و باستان قدس بفروش برسد در صورتی که مادر این قانون فروش خالصات برای خرید کردن و مالک جزء رای داریم اگر بنا شود بنایت صورت دیگر در آوریم صحیح نیست شأن مجلس شورای ملی آن است که وقتی به آستان قدس رضوی رسید (اردلان - محدود نکنید) آقای مغیر توجه بفرمائید ، میخواهید گوش کنید (عبدالصاحب صفائی - پیشنهاد آقای اردلان تصویب شد) بنده میدانم آقای مغیر توجه بفرمائید ؟ بنده چندین سال در آستان قدس رضوی خدمتگزار بودم پیشنهاد کردم این سه قسمت را برای آستانه واگذار کنند (بعضی از نمایندگان - چرا؟) چرا؟ جواب بر سؤال مقدر آقایان برای این است که شأن مجلس شورای ملی این است که مال و خرده های املاک موقوفه اش را برای خیرات ، برای مبرات موقوف علیه خاص قرار داد و ما مفتخریم ، منکست ایران مفتخر است که در وزیر اوای آستان قدس علی این موسی الرضا بوده آنوقت ما بنایت بر خلاف تقسیم ۱۰ هکتار ۱۵ هکتار بگوئیم سه مزرعه فوق را باستانه بفروشند بولش را بگیرند ؟ اولاً اگر رایگان دادیم مضایق مفهوم تقسیم ۱۰ هکتار ۱۵ هکتار است چرا ؟ برای این که آستانه قدس تقریباً بکنیم از این که گاهی یک عمده ای کلاش و دره خوار پیدا میشوند در آمد آستانه را از این میبرند ولی اوقاتی هم رسید که آستانه پول تلگرافی نداشت و خدمتگزارانی آمدند چند میلیون خرج کردند و آستانه را بصورت آبرومندی در آوردند ، من از نظر شأن مجلس شورای ملی و از نظر فلسفه و مفهوم قانون عقیده ندارم عنوان فروش یا تعویض در مورد این سه مزرعه ای که مورد نیاز آستانه است که آن آستانه صرفاً برای مریضخانه جهت فقرا برای مسالین برای بیچارگان به مصرف میرساند این را بعنوان تعویض یا فروش بگوئیم ، بنده پیشنهاد کردم واستدعا دارم چون تجربه

گرم در آن چندین سال خسار کرده کشتی کردم نمایندگان محترم اوقات بفرمائید این سه مزرعه را برای آستانه بدهند

رئیس - آقایان ملاحظه فرمودند که پیشنهاد آقای رضائی هم شبیه این پیشنهاد آقای شوشتری است آقای رضائی بفرمائید

رضائی - در این قانون يك ماده ای بود که در آن قید شده بود که چند مزرعه را بشما خالصه باستانه قدس رضوی بفروشد جناب آقای شوشتری نظرشان این است که این سه مزرعه بطور مجانی واگذار شود بنده تصور میکنم که این پیشنهاد خرج در تبصره ذیل ماده اول نوشته شده بود که مزراع سنگسر و قوش و عظیم و صحرای داودی بنیت عادلانه از بیابانی و باستان قدس بفروش برسد در صورتی که مادر این قانون فروش خالصات برای خرید کردن و مالک جزء رای داریم اگر بنا شود بنایت صورت دیگر در آوریم صحیح نیست شأن مجلس شورای ملی آن است که وقتی به آستان قدس رضوی رسید (اردلان - محدود نکنید) آقای مغیر توجه بفرمائید ، میخواهید گوش کنید (عبدالصاحب صفائی - پیشنهاد آقای اردلان تصویب شد) بنده میدانم آقای مغیر توجه بفرمائید ؟ بنده چندین سال در آستان قدس رضوی خدمتگزار بودم پیشنهاد کردم این سه قسمت را برای آستانه واگذار کنند (بعضی از نمایندگان - چرا؟) چرا؟ جواب بر سؤال مقدر آقایان برای این است که شأن مجلس شورای ملی این است که مال و خرده های املاک موقوفه اش را برای خیرات ، برای مبرات موقوف علیه خاص قرار داد و ما مفتخریم ، منکست ایران مفتخر است که در وزیر اوای آستان قدس علی این موسی الرضا بوده آنوقت ما بنایت بر خلاف تقسیم ۱۰ هکتار ۱۵ هکتار بگوئیم سه مزرعه فوق را باستانه بفروشند بولش را بگیرند ؟ اولاً اگر رایگان دادیم مضایق مفهوم تقسیم ۱۰ هکتار ۱۵ هکتار است چرا ؟ برای این که آستانه قدس تقریباً بکنیم از این که گاهی یک عمده ای کلاش و دره خوار پیدا میشوند در آمد آستانه را از این میبرند ولی اوقاتی هم رسید که آستانه پول تلگرافی نداشت و خدمتگزارانی آمدند چند میلیون خرج کردند و آستانه را بصورت آبرومندی در آوردند ، من از نظر شأن مجلس شورای ملی و از نظر فلسفه و مفهوم قانون عقیده ندارم عنوان فروش یا تعویض در مورد این سه مزرعه ای که مورد نیاز آستانه است که آن آستانه صرفاً برای مریضخانه جهت فقرا برای مسالین برای بیچارگان به مصرف میرساند این را بعنوان تعویض یا فروش بگوئیم ، بنده پیشنهاد کردم واستدعا دارم چون تجربه

گرم در آن چندین سال خسار کرده کشتی کردم نمایندگان محترم اوقات بفرمائید این سه مزرعه را برای آستانه بدهند

رئیس - آقایان ملاحظه فرمودند که پیشنهاد آقای رضائی هم شبیه این پیشنهاد آقای شوشتری است آقای رضائی بفرمائید

رضائی - در این قانون يك ماده ای بود که در آن قید شده بود که چند مزرعه را بشما خالصه باستانه قدس رضوی بفروشد جناب آقای شوشتری نظرشان این است که این سه مزرعه بطور مجانی واگذار شود بنده تصور میکنم که این پیشنهاد خرج در تبصره ذیل ماده اول نوشته شده بود که مزراع سنگسر و قوش و عظیم و صحرای داودی بنیت عادلانه از بیابانی و باستان قدس بفروش برسد در صورتی که مادر این قانون فروش خالصات برای خرید کردن و مالک جزء رای داریم اگر بنا شود بنایت صورت دیگر در آوریم صحیح نیست شأن مجلس شورای ملی آن است که وقتی به آستان قدس رضوی رسید (اردلان - محدود نکنید) آقای مغیر توجه بفرمائید ، میخواهید گوش کنید (عبدالصاحب صفائی - پیشنهاد آقای اردلان تصویب شد) بنده میدانم آقای مغیر توجه بفرمائید ؟ بنده چندین سال در آستان قدس رضوی خدمتگزار بودم پیشنهاد کردم این سه قسمت را برای آستانه واگذار کنند (بعضی از نمایندگان - چرا؟) چرا؟ جواب بر سؤال مقدر آقایان برای این است که شأن مجلس شورای ملی این است که مال و خرده های املاک موقوفه اش را برای خیرات ، برای مبرات موقوف علیه خاص قرار داد و ما مفتخریم ، منکست ایران مفتخر است که در وزیر اوای آستان قدس علی این موسی الرضا بوده آنوقت ما بنایت بر خلاف تقسیم ۱۰ هکتار ۱۵ هکتار بگوئیم سه مزرعه فوق را باستانه بفروشند بولش را بگیرند ؟ اولاً اگر رایگان دادیم مضایق مفهوم تقسیم ۱۰ هکتار ۱۵ هکتار است چرا ؟ برای این که آستانه قدس تقریباً بکنیم از این که گاهی یک عمده ای کلاش و دره خوار پیدا میشوند در آمد آستانه را از این میبرند ولی اوقاتی هم رسید که آستانه پول تلگرافی نداشت و خدمتگزارانی آمدند چند میلیون خرج کردند و آستانه را بصورت آبرومندی در آوردند ، من از نظر شأن مجلس شورای ملی و از نظر فلسفه و مفهوم قانون عقیده ندارم عنوان فروش یا تعویض در مورد این سه مزرعه ای که مورد نیاز آستانه است که آن آستانه صرفاً برای مریضخانه جهت فقرا برای مسالین برای بیچارگان به مصرف میرساند این را بعنوان تعویض یا فروش بگوئیم ، بنده پیشنهاد کردم واستدعا دارم چون تجربه

آقای رئیس فرمودند اولاد ماده ۲ این لایحه آقایان چیزی را که رأی دادید در اجاع به اراضی سنگسر و قوش و عظیم و صحرای داودی که فروخته بشود باستانه قدس رضوی چرا تجدید میباید تا با ما من از جناب آقای وزیر کشاورزی سوال میکنم که چطور شده است که فروش این قسمت از اراضی آستانه در این لایحه آمده است پاسخ ایشان این است که این مزراع در نقاطی واقع شده که اطراف آن املاک آستان قدس رضوی است برای این که در این منطقه تمام املاک از نقطه نظر کار کشاورزی در حوزه اختیار آستان قدس رضوی واقع می شود خود آستانه هم حالا که حاضر است بولش را بدهد ما چرا نکیریم عیناً همان کیفیت تصویب شده بهتر است همانطور که آقای رئیس فرمودند

صارمی - بنده با پیشنهاد آقای رضائی مخالفم

رئیس - ایشان پیشنهادشان را پس گرفتند با هم يك ماده الحاقی دیگری رسیده که قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد مینامیم یک ماده مستقل خالصه از تاریخ تصویب این قانون منحل و بصورت یکی از ادارات تابعه وزارت کشاورزی اداره خواهد شد .

رئیس - این پیشنهاد وارد نیست تا زمانی که کار بایده انجام شود اداره مربوطه باقی است شاید این کار دو سه سال طول بکشد رأی نمیشود گرفت

شمس قنات آبادی - حق دارم که حرف بزنم

رئیس - اگر وارد نباشد حرف هم ندارد مطابق آیین نامه حق ندارید ولی من شما اجازه میدهم که صحبت بکنید چون این قبیل پیشنهادات فقط قرائت می شود دیگر توضیح هم ندارد

قنات آبادی - بنده يك مضایق را میخواهم عرض کنم استدعا میکنم مجلس شورای ملی توجه بکند يك نفر زارع و يك نفر خرده مالک شما اگر در سر تا سر ایران بن نشان دادید که با دولت و بنگاه خالصه اختلاف صد هزار تومانی داشته باشد حق شماست یک نفر خرده مالک بازار نشان بعید که اختلاف پنج هزار تومانی با بنگاه خالصه با وزارت کشاورزی داشته باشد و حال آنکه پیشنهادی که با این لایحه ملحق شد کاملاً آن را از روی گرد کرد (صحیح است) این اختلاف مال آن کسانی است که میلیون میلیون صد هزار تومان صد هزار تومان با خالصه اختلاف دارند و میخواهند مال دولت را بفروشند بشما این مایه پیشنهاد حذف کردیم و تقاضا میکنم آقایان نمایندگان با این پیشنهاد تجزیه موافقت بفرمائید و رأی بدهند و این پیشنهاد تقدیمی را هم پس گرفتیم

رئیس - پیشنهاد تجزیه در موقع خودش قابل رأی است بنده بشما خواهی دیگری هم دارم و آن این است که شامل ساکنین دهات بشود

عبدالصاحب صفائی - معنی آن پیشنهاد قبلی این است که تمام خالصات بروی درجیب مالکین

رئیس - ماده الحاقی دیگری هست که قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

دولت مکلف است هر چه زود تر وسایل آبیاری اراضی خالصه دریم خوزستان را که امکان آبیاری دارد فراهم کند فروش اراضی خالصه در خوزستان بشود باید باشد که در آینده جهت آبیاری وزه کشتی و عمران اشکالی ایجاد نشود و دولت حق احداث این گونه مستعدانات را محفوظ بدارد

بوشهری - حمید بختیار ، مسطانی ، موسوی

رئیس - آقای موسوی بفرمائید

موسوی - بنده پیشنهاد را قرائت میکنم آقایان توجه بفرمائید (شرح فوق قرائت شد) خلاصه در قسمت است یکی از برای آبیاری آن اراضی خالصه دریم خوزستان است که این مطلب از صدها سال با اینطرف مورد توجه و کشمش و مطالعه بوده است و بهیچوجه توجهی باین امر اساسی و لازم نشده ضمناً آقایان معتبره از نظر علاقه ای که بمملکت و بخوزستان از نظر منکست دارند باین موضوع همیشه توجه خاص فرموده اند که کشاورزی خوزستان فوق العاده دارای اهلیت و قابل توجه و شایان مساعدت بوده است ولی در گذشته در اراضی دریم خالصه خوزستان همانطور که آقای صفائی فرمودند قسمت اعظم خالصه در خوزستان است جز در چند مورد کوچک برای آبیاری در خوزستان توجهی نشده یکی از اراضی دشت میشان است که با مرزها شاه کبیر بر طبق ماده از قانون ۱۳۱۴ بخدمت واگذار شده و املاکشان را در خوزستان آباد کرده بودند با آباد کردند در قسمت کوچک دیگر مانند شاپور و آهودشت سد سازی شده متأسفانه چون زه کشی و وسایل آبیاری علمی فراهم نشده تا کنون مورد استفاده قرار نگرفته و باید دولت بالاخره باین امر اساسی توجه کند در ضمن این که دولت تکلیف این کار را معین میکند با مساعدت آقایان این توجه را خواهد داشت که در موقع تقسیم اراضی خالصه

رئیس - فروش خالصه

موسوی - حق ایجاد مستعدانات را برای خود محفوظ بدارد که بعد از فروش این اراضی کرده بقیه کران از اشخاص بخرد استدعا میکنم که جناب آقای کشاورزی نظر خودشان را در این موقع برای روشن شدن ذهن آقایان بیان فرمائید

مهندس اردبیلی - آقای وزیر کشاورزی موافقت
رئیس - آقای مهدی ارباب فرماید
مهدی ارباب - بنده در جواب این پیشنهاد پیشنهادی را قرائت میکنم و تقدیم مقام ریاست میکنم. پیشنهاد دولت مکلف است سدهای خراب شده جزیره قشم را بسته موجب آبیاری اراضی زراعتی جزیره مزبور را فراهم سازد این پیشنهاد منتهی به پیشنهاد ایشان یکی است اگر آن پیشنهاد تصویب میشود باید اینهم تصویب شود و اگر نه عرضی ندارم این هم مثل آن است آقای وزیر کشاورزی نصف خودتان را شامل جزیره قشم هم میکنید
موسوی - خوزستان جزیره قشم چه ارتباط دارد
حمید بختیار - شما جزیره قشم را با خوزستان یکی میکنید آقای ارباب
ارباب - فرقی نمیکند آنجا آبادتر است و اینجا خرابتر
رئیس - آقای ارباب فرمایند پیشنهاد آقای وزیر کشاورزی فرماید
وزیر کشاورزی - عرض کنم در باره اراضی خوزستان همانطور است که آقای موسوی فرمودند استدعا میکنم آقایان دوسه دقیقه توجه فرمایند چون خیلی حساس است بنده این را نقل میکنم از قول کسانی که در تمام دنیا رفته اند اراضی وسیع را آباد کرده اند در مسرد هندوستان و امریکا و جاهای دیگر بنده میگویند که بهترین حالتی که باین وسیع باین همه استمداد بگری مانده و بهره برداری نشده خوزستان است که مثل آن در هیچ یک از کشورهای دنیای نمی شود و این همه استمداد در دنیا سابقه ندارد خیلی ها آمده اند مطالعه کرده اند و بنا بر توصیه نمودند که شما با اشتهای که در سایر جاها کرده اند آن اشتهای را شاه هم بگب بشوید یعنی بدون این که بگذارید کسی بیاید ببیند و نقشه کشی داشته باشد البته نمی گویم ۵۰ سال بشویم و وقت نقشه کشی درست نکنیم در ظرف یکسال هم میشود کار کرد که ممکن است هر دو سه سال از دست بگریزیم
رئیس - بسیار خوب سابقه مذاکرات مجلس شورای ملی را با آن آقای وزیر کشاورزی دیگر هم میگوئیم اگر بخواهیم نسبت بآن پیشنهاد رأی بگیریم باید برای جزیره قشم هم رأی گرفته شود فرق نمیکند جزیره قشم را هم باید دولت آبیاری کند دیگری مال بلوچستان را پیشنهاد میکنند الان يك پیشنهادی رسیده است برای بلوچستان آن راه باید رأی گرفت چقدر بول باید برای اینکارها بدهند
موسوی - بالا اجازه جناب عالی اینجا مطرح شده است
رئیس - بالاخره این پیشنهاد ۱۰ تا مشابه هم پیدا میکند
موسوی - خوزستان با بلوچستان مشابه نیست

چهار صناعی باید داشته باشد و محصولات کشاورزی آن چه نوع باشد این موارد که در کمیونهای مربوطه معین شد آنوقت معین میشود که در آتیه کجا را باید زه کشی کرد و با تعلق ترا خشک نمود و در کجا کارخانه نصب کرد و بعد اراضی را روی این نقشه کلی تقسیم کنیم و الا الان ما بیاییم این اراضی را تقسیم کنیم و بعد ناچار باشیم این اراضی را باز خرید کنیم بعد بر این قیمت اولیه آقایان توجه داشته باشید که اینکار عاقلانه نیست این است که من آقایان عرض می کنم که اگر اجازه بدهیم مردم بروند در کنار رودخانه کارون تپه هایی نصب کنند يك استفاده های کوچک بشود و يك مقدار زراعتی بکنند هیچ مانعی ندارد برای این که هیچ وجه با آن نقشه کلی مغایرت نخواهد داشت بنابراین روی این نظر با جناب عالی موافق و صحیح است و البته در باره قشم هم باید مطالعه کنیم ببینیم چه باید کرد و همبطور بدون مطالعه نمی توانیم کاری انجام بدهیم
ارباب - آقا برای این که دولت ها متوجه باشند که برای جزایر هم کاری بکنند این پیشنهاد را دادم
رئیس - آقای ارباب مثل این که شما از وقتی از مسافرت برگشته اید حالتان بدتر شده است من تصور میکنم چون آقایان نمایندگان هم موافقت آقایان نمایندگان خوزستان با آقای وزیر کشاورزی خودشان يك ترتیبی بدهند برای این کار
موسوی - استدعا میکنم رأی بگیرد
رئیس - چون نظایر پیدا میکند آفت باید ۲۰ تا ۳۰ پیشنهاد دیگر راهم رأی بگیریم چون این پیشنهاد مطرح شده است (موسوی - مطرح بشود) فکر میکنم بهتر است خود آقایان نمایندگان خوزستان با آقای وزیر کشاورزی ترتیبی برای اینکار بدهند
حمید بختیار - آقای وزیر کشاورزی امروز موافقت آمدند موافقت کردند يك وزیر کشاورزی دیگر اگر آمد موافقت نکرد چه باید کرد ؟
رئیس - بسیار خوب سابقه مذاکرات مجلس شورای ملی را با آن آقای وزیر کشاورزی دیگر هم میگوئیم اگر بخواهیم نسبت بآن پیشنهاد رأی بگیریم باید برای جزیره قشم هم رأی گرفته شود فرق نمیکند جزیره قشم را هم باید دولت آبیاری کند دیگری مال بلوچستان را پیشنهاد میکنند الان يك پیشنهادی رسیده است برای بلوچستان آن راه باید رأی گرفت چقدر بول باید برای اینکارها بدهند
موسوی - بالا اجازه جناب عالی اینجا مطرح شده است
رئیس - بالاخره این پیشنهاد ۱۰ تا مشابه هم پیدا میکند
موسوی - خوزستان با بلوچستان مشابه نیست

رئیس - چرا اراضی بلوچستان را آباد نکنند ؟ (موسوی - بنده عرض میکنم آباد کنند) وزارت کشاورزی وظیفه اش همین است زه کشی بکنند آبیاری کند در آتیه نامه بگذارند که تأمین شود (موسوی - چون موافقت میفرمایند در آتیه نامه بگذارند بنده و نمایندگان خوزستان عرضی نداریم بسیار خوب در آتیه نامه بگذارند) پیشنهاد دیگری قرائت میشود
(شرح ذیل قرائت شد)
پیشنهاد می نمایم تبصره ذیل بماده الحاقیه مربوط بحکمیت دعای بر خالصجات اضافه شود
تبصره - ارزش دعای فوق فقط راجع بکسانی است که در خالصجات ساکن بوده و زراعت می نمایند
رئیس - آقای عمیدی نوری فرماید
عمیدی نوری - بنده چون اینجا دیدم يك اختلاف زیادی بین همکاران محترم پیش آمده يك دسته موافقت از نظر این که این حکمیت خوب است از نظر این که دعای خرده باها را حل میکند دسته دیگر معتقدند که دعای امثال روزه خزل پیش می آید (بکنند از نمایندگان - امثال ندارد خودش است) چون من يك وقتی روزنامه نویس بودم - بادم می آید آن وقت خودم با این فکر مبارزه کردم و موضوع از بین رفت و هم خورد حالا برای اینکه این مطلب حل بشود دیدم موضوع تجزیه باشکال بر می خورد لذا این پیشنهاد را تقدیم کردم و هر عبارت اصلاحی هم درش بکنید بنده موافقم و اگر هم میل دارید مبلغ را تا یکصد هزار ریال محدود بکنید (موسوی - بگذارید تا ۵۰ هکتار زمین) تا یکصد هزار ریال باشد بنده اصلاح می کنم در پیشنهاد داده هزار تومان باشد
رئیس - آقای قنات آبادی فرماید
قنات آبادی - اصل مطلب این است که مجلس شورای ملی متوجه این مطلب شد که اگر آن ماده الحاقی بدون قید و شرط همانطور که تصویب شده و لاش میگردیم میگذشت ممکن بود خیلی از دعوها که الان وجود دارد (صحیح است) بتفیع مردمان معینی ختم بشود البته در ابتدای مطلب اگر فقط صرف صحبت زارع است زارع حدود دعوایش معلوم است اصلا ما زارعی که سابقه صد هزار تومان دعوها داشته باشد نداریم فوقش زارع دعوایند کند سه هزار تومان چهار هزار تومان ولی اگر این قید در این ماده در این پیشنهاد گذاشته بشود اساساً این حرفهایش نمیباید اما بنده با پیشنهاد آقای عمیدی نوری مخالفم با وجودی که این قید را در داد و تا حدود صد هزار تومان علت دارد من از این مترسم که این صد هزار تومانها قطعه قطعه بشود و دهنده هزار تومانی گردد اساساً ما چه اصراری داریم در این مورد که شهبای برود بلکه بتعیده بنده شهبای می رود که با کمال حسن نیتی

عالی رتبه وزارت دادگستری بشود و در وزارت دادگستری و بکنند که در کمال مطلع با امور قضائی بنگاه صحبت تشکیل و نظر خود را نسبت بتعین یا استعفا در صلاح دعای اعلا خواهد داشت بنگاه خالصجات مکلف است بر حسب نظر به کمیسیون رفیقان نسبت آن روی که این لایحه می آید اینجا بنده اگر وزیر وقت روزی باشم اگر آقایان در این معنی صحبت نظر فرمایند موافقت خواهم کرد چون اینجا گفته شده است ۵۰ هزار تومان و این مبلغ نظر بنده قدری زیاد است ولی چون رفته است بکمیسیون های مشترك مجلسین است وقتی که نباید مجلسین و مجامعین آن را رد کنند برای دولت لازم الاجراست بنابراین باین مقدار که آقایان نظر فرمایند این است که هزار تومان بنده هزار تومان باشد و نسبت به میزان بیشتر کسی نتواند سوء استفاده کند بنده استدعا میکنم که جناب آقای اردلان با حسن نیتی که دارند پیشنهادشان را پس بگیرند که تمام بشود
اردلان - برای رفع این سوء فاهم بنده پس میگیرم
رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت می شود
(شرح ذیل قرائت شد)
تبصره - ارزش دعای فوق نباید بیش از یکصد هزار ریال بوده و فقط راجع بکسانی است که در خالصجات ساکن بوده و زراعت می نمایند
عمیدی نوری - اگر تجزیه بشود بنده حاضریم پیشنهاد را پس بگیریم اما اگر آن ماده الحاقی قبول شد تقاضا میکنم که این تبصره را اضافه فرمائید که رفع آن اشکال بشود
رئیس - آقای وزیر کشاورزی فرماید
وزیر کشاورزی - بنده با اجازه آقایان قانون تأسیس بنگاه خالصجات کشور را که بموجب لایحه قانونی ناشی از اختیارات آقای دکتر مصدق که در رسیدگی کمیسیونهای مشترك مجلسین میباشد ماده ۱۰ آن را میخوانم این ماده ۱۰ که در رسیدگی قرار گرفته و اصلاحاتی که در تاریخ دوشنبه ۲۶ تیرماه بتصویب رسیده و تا تصویب نهائی مجلس قابل اجرا میباشد
این قانونی است که در کمیسیون مشترك مجلسین تصویب شده تا وقتی که مجلسین آن را رد یا قبول نکنند برای ما لازم الاجراست
ماده ۱۰ - برای رسیدگی بپرونده های دعای بنگاه خالص و اشخاص در صورتی که مدعی به از ۵۰ هزار ریال بیشتر نباشد بکمیسیون یا کمیسیونهای از دو نفر قضات

رئیس - حالا استرداد میشود کرد
اردلان - سوء تفهمی شده باشد نظر این است که خیر من در عمل و این مبلغ دعای اعلا خواهد داشت بنگاه خالصجات مکلف است بر حسب نظر به کمیسیون رفیقان نسبت آن روی که این لایحه می آید اینجا بنده اگر وزیر وقت روزی باشم اگر آقایان در این معنی صحبت نظر فرمایند موافقت خواهم کرد چون اینجا گفته شده است ۵۰ هزار تومان و این مبلغ نظر بنده قدری زیاد است ولی چون رفته است بکمیسیون های مشترك مجلسین است وقتی که نباید مجلسین و مجامعین آن را رد کنند برای دولت لازم الاجراست بنابراین باین مقدار که آقایان نظر فرمایند این است که هزار تومان بنده هزار تومان باشد و نسبت به میزان بیشتر کسی نتواند سوء استفاده کند بنده استدعا میکنم که جناب آقای اردلان با حسن نیتی که دارند پیشنهادشان را پس بگیرند که تمام بشود
اردلان - برای رفع این سوء فاهم بنده پس میگیرم
رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت می شود
(شرح ذیل قرائت شد)
تبصره - ارزش دعای فوق نباید بیش از یکصد هزار ریال بوده و فقط راجع بکسانی است که در خالصجات ساکن بوده و زراعت می نمایند
عمیدی نوری - اگر تجزیه بشود بنده حاضریم پیشنهاد را پس بگیریم اما اگر آن ماده الحاقی قبول شد تقاضا میکنم که این تبصره را اضافه فرمائید که رفع آن اشکال بشود
رئیس - آقای وزیر کشاورزی فرماید
وزیر کشاورزی - بنده با اجازه آقایان قانون تأسیس بنگاه خالصجات کشور را که بموجب لایحه قانونی ناشی از اختیارات آقای دکتر مصدق که در رسیدگی کمیسیونهای مشترك مجلسین میباشد ماده ۱۰ آن را میخوانم این ماده ۱۰ که در رسیدگی قرار گرفته و اصلاحاتی که در تاریخ دوشنبه ۲۶ تیرماه بتصویب رسیده و تا تصویب نهائی مجلس قابل اجرا میباشد
این قانونی است که در کمیسیون مشترك مجلسین تصویب شده تا وقتی که مجلسین آن را رد یا قبول نکنند برای ما لازم الاجراست
ماده ۱۰ - برای رسیدگی بپرونده های دعای بنگاه خالص و اشخاص در صورتی که مدعی به از ۵۰ هزار ریال بیشتر نباشد بکمیسیون یا کمیسیونهای از دو نفر قضات

رئیس - حالا استرداد میشود کرد
اردلان - سوء تفهمی شده باشد نظر این است که خیر من در عمل و این مبلغ دعای اعلا خواهد داشت بنگاه خالصجات مکلف است بر حسب نظر به کمیسیون رفیقان نسبت آن روی که این لایحه می آید اینجا بنده اگر وزیر وقت روزی باشم اگر آقایان در این معنی صحبت نظر فرمایند موافقت خواهم کرد چون اینجا گفته شده است ۵۰ هزار تومان و این مبلغ نظر بنده قدری زیاد است ولی چون رفته است بکمیسیون های مشترك مجلسین است وقتی که نباید مجلسین و مجامعین آن را رد کنند برای دولت لازم الاجراست بنابراین باین مقدار که آقایان نظر فرمایند این است که هزار تومان بنده هزار تومان باشد و نسبت به میزان بیشتر کسی نتواند سوء استفاده کند بنده استدعا میکنم که جناب آقای اردلان با حسن نیتی که دارند پیشنهادشان را پس بگیرند که تمام بشود
اردلان - برای رفع این سوء فاهم بنده پس میگیرم
رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت می شود
(شرح ذیل قرائت شد)
تبصره - ارزش دعای فوق نباید بیش از یکصد هزار ریال بوده و فقط راجع بکسانی است که در خالصجات ساکن بوده و زراعت می نمایند
عمیدی نوری - اگر تجزیه بشود بنده حاضریم پیشنهاد را پس بگیریم اما اگر آن ماده الحاقی قبول شد تقاضا میکنم که این تبصره را اضافه فرمائید که رفع آن اشکال بشود
رئیس - آقای وزیر کشاورزی فرماید
وزیر کشاورزی - بنده با اجازه آقایان قانون تأسیس بنگاه خالصجات کشور را که بموجب لایحه قانونی ناشی از اختیارات آقای دکتر مصدق که در رسیدگی کمیسیونهای مشترك مجلسین میباشد ماده ۱۰ آن را میخوانم این ماده ۱۰ که در رسیدگی قرار گرفته و اصلاحاتی که در تاریخ دوشنبه ۲۶ تیرماه بتصویب رسیده و تا تصویب نهائی مجلس قابل اجرا میباشد
این قانونی است که در کمیسیون مشترك مجلسین تصویب شده تا وقتی که مجلسین آن را رد یا قبول نکنند برای ما لازم الاجراست
ماده ۱۰ - برای رسیدگی بپرونده های دعای بنگاه خالص و اشخاص در صورتی که مدعی به از ۵۰ هزار ریال بیشتر نباشد بکمیسیون یا کمیسیونهای از دو نفر قضات

عمیدی نوری - اگر میخواهید به تجزیه رأی بگیریم که بنده پس میگیرم والا بتوان تبصره بدهد الحاقی آقای اردلان است فاش شود
رئیس - تجزیه يك امر علبهده است
بعضی از نمایندگان - به تبصره رأی بگیریم
مشایخی - به معنی بعضی هر دو
رئیس - آقایانی که باین تبصره که بیشتر از یکصد هزار ریال نباشد موافقت فرمایند (اگر برخواستند) تصویب شد بنابراین این تبصره ضمیمه آن ماده الحاقی است که از صد هزار ریال تجاوز نکند آنها هم شامل زارع و خرده مالک میشود
قنات آبادی - پیشنهاد تجزیه بنده باین رأی بگیریم
رئیس - بسیار خوب مانعی ندارد کلمات آخر مطرح است آقای خلعتیری اسم نویسی کرده اند و حاضر نیستند مخالفتی ندارد باین رأی بنده تجزیه رأی بگیریم ماده الحاقی اگر تصویب شد این تبصره هم بآن علاوه میشود این ماده را میگذاریم باشد و جزو یکی از مواد لایحه میکنم اول

بخود مواد قانون رأی میگیریم بعضی يك رأی میگیریم باین ماده الحاقی اگر رأی ندادند که از این رتبه است و اگر رأی دادند که جزو مواد قانون میشود لذا آقایانی که با قانون فروش خالصجات ۱۳ ماده و اصلاحاتی که شده موافقت فرمایند (اگر برخواستند) تصویب شد حالا باین ماده الحاقیه و تبصره آن که تصویب شده رأی میگیریم (قنات آبادی - بعضی ها به بقریش) اگر رأی ندادند آقایان از بین رفته آن رأی که با تجزیه این ماده الحاقی و تبصره آن که بقرای دادند موافقت فرمایند تبصره کمتر برخواستند) تصویب شد باین رأی کلیه لایحه فروش خالصجات که تصویب شده مجلس سنا می فرستیم
تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
رئیس - جلسه را ختم می کنیم جلسه آینده روز سه شنبه خواهد بود ساعت ۹ صبح (مجلس ۵ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت